

№ 86.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Marceljana.
Niedz. Opieki św. Józefa.
Pon. św. Bogumiła W.
Wt. św. Tymona M.
Sr. św. Sulpicjusza.
Czw. św. Anzelma B.
Piąt. św. Anastazego.

Wschód słońca: godz. 5 m. 04
Zachód słońca: godz. 6 m. 57
Długość dnia: godz. 13 m. 53

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ - „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
ZAGRANICĄ:
Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcja

w Łodzi,
ul. Przejazd № 8.
Nr. telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sobota, dnia 16 kwietnia 1910 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Fabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane“ na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1½ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcyi uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

W niedzielę, dnia 17 kwietnia r. b., o godz. 5 ej po południu, w Białej Sali Hotelu Mantegna

Aniela Szygówna

wyglasi odczyt p. t.

„Szkoła, jako ognisko wychowania“.

Bilety w cenie od 30 kop. do 1 rb. są do nabycia u W-go Kamienieckiego (Piotrkowska 90) i w księgarni p. Jochelsna (Piotrkowska 26), a w dzień odczytu w kasie hotelu. 1107-2

SELMA KURZ

w poniedziałek, d. 18 b. m.

śpiewa w Teatrze Wielkim.

Bilety u Kamienieckiego, Piotrkowka 90.

1118-1

SUBSKRYPCYA

na akcyje Oranienbaumskiej Elektrycznej Drogi Żelaznej.

Kapitał akcyjny 2,881,000 rb. całkowicie wpłacony.

Kapitał obligacyjny 6,790,000 rb. nominalnych.

Na zasadzie Najwyżej zatwierdzonej w dniu 19 czerwca 1909 roku ustawy, ogłasza się publiczna subskrypcya na 10,000 sztuk akcji Towarzystwa Oranienbaumskiej Elektrycznej drogi żelaznej, storbłowej wartości każda, na następujących warunkach:

- 1) Akcyje wypuszczają się po cenie 100 za 100;
- 2) Z zadeklarowanej przy subskrypcyi sumy należy zapłacić 50% przy podpisaniu deklaracji i pozostałe 50% nie później jak w dniu 1 (14) sierpnia 1910 roku.
- 3) Na przyjęte pierwsze wpłaty będą wydawane imienne kwity, które następnie zamienione zostaną na autentyczne akcyje na okaziciela.
- 4) Przy repartycji zadeklarowanych sum subskrypcyi, podpisujący się na sumę do 5,000 rb., będą zaspokojeni całkowicie.
- 5) Subskrypcya przyjmowana będzie od dnia 3 (16) do 9 (22) kwietnia 1910 roku w godzinach zwykłych zajęć:

w Warszawskim Kantorze Banku Państwa, w Banku Handlowym w Warszawie i jego oddziałach w Łodzi i Lublinie, w Krajowym Domu Bankowym Stanisława ks. Lubomirskiego.

Ustawę Towarzystwa i szczegółowe prospekty życzący mogą otrzymywać bezpłatnie w miejscach subskrypcyi. 1097-1

Cukry deserowe
Kakao i Czekolada
Jana Fruzińskiego

Piotrkowska 71
wprost
Pasażu Meyera.
482-r

KTO chce mieć ciepłe i suche mieszkanie niech zastosuje do pieca patent. ulepszonego ogrzewacz **Wulkan**.
Oszczędność opalu przeszło 50%.
Prospekty i cenniki na żądanie.
Dr. Ludwik Zieliński, Warszawa, Mazowiecka 4.
Adres tel. „Kabel“, tel. 5362. 336 25 1
Wystrzegaj się przestarzałych konstrukcyi.
Reprez. na Łódź Br. Zbijewscy, Przejazd 48, tel. 13 42.

Dr. med. St. Aronson

b. długoletni asystent prof. berlińskich: Bumma i Dührssena
osiadł w Łodzi

Akuszerya i choroby kobiece.

EWANGELICKA № 5.

Godziny przyjęcia: do 11 rano i od 5-7 po poł. 1036-8-1

50% oszczędności opalu,
usuwa wilgoć
patent. MULTIPLIKATOR OGRZEWANIA
Dr. W.P. Kłobukowski, inż.-chem., Warszawa, Jerozolimska 71

Znany środek odżywczy

KEFIR K. ŻYCKIEGO
poleca

apteka W. DANIELECKIEGO.

Łódź, Piotrkowska № 130, tel. 12-93. 428r

Kto chce wyglądać świeżo i zdrowo, niech wypija przynajmniej raz na tydzień przed śniadaniem pół lampki od wina naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa. Reguluje ona szybko i bez bólesci przeładowane nadmiarem jedzenia lub trunków narządy trawienia, czyści krew, podnieca skutecznie wymianę materii i chroni przez to od wielu poważnych dolegliwości. Woda gorzka „Franciszka Józefa“ przy swej taniości i łatwości w użyciu odznacza się niezawodną zawsze skutecznością. Zatwierdzona przez Akademię lekarską w Paryżu. 428-1

O najwyższy hołd królowej Jadwidze.

W rocznicę 500 tną Grunwaldu.

Rozprawę i apel do polskiego społeczeństwa pod cytowanym tytułem ogłosił ks. biskup Bandurski ze Lwowa, uzasadniając słusność i potrzebę kultu królowej Jadwigi przez formalne zaliczenie jej do rzędu świętych Patronek narodu naszego.

W przededniu bowiem Grunwaldzkiej rocznicy jedno imię narzuca się pamięci potomnych: imię królowej Jadwigi. I jeszcze w 1909 roku podczas kazania, wygłoszonego w ostatnią rocznicę grunwaldzką, rzucił ks. biskup Bandurski gorące wezwanie, aby w programie uroczystości na r. 1910 o dwóch nie zapomniano punktach. Pierwszy — to pieśń rycerska „Boga rodzico“, drugi — to wezwanie publicznym aktem królowej Jadwigi, abyśmy Ją urzeli na ołtarzach, abyśmy mogli używać Jej przyczyny jako Orędowniczki naszej w Niebiosach.

Spółcześni już czcili Jadwigę, jako świętobliwą. Powszechnie starano się okazać Jej cześć i miłość. Ubogi murarz przy budowie klasztoru Karmelickiego na Piasku, wydzwigniony przez królowę z niedoli, wykuł ślad Jej stopy w kamieniu i wmurował go w ścianę kościoła, a papież Bonifacy IX nadsyłał Jadwidze listy, dające

Jej niezwykłe dowody przychylności i ponęgo porozumienia.

Blask świętości Jadwigi nie dał na siebie czekać. Coraz liczniejsze wota nad ubogą tymczasową tumbą królowej, świadczyły o niewygasłej wdzięczności ludu dla swej opiekunki i o jej skutecznym orędownictwie. Owecześni książęta Kościoła polskiego rozpoczęli też w 20 lat po Jej śmierci starania o proces kanonizacyjny; zajęto się rozpatrywaniem przypisywanych Jej cudów. Niestety, z licznych dokumentów, jakie się do tej sprawy odnosiły, doszedł nas tylko jeden akt, potwierdzający autentyczność dwóch cudów z r. 1419. A o ten dr. Piekosiński po raz pierwszy z oryginalnego pergaminowego w swym kod. dypl. katedry łuckowskiej przepisał i ogłosił w języku łaskim.

Ze takich aktów było niewątpliwie więcej, że cała działa się przedtem i potem, na to są jeszcze inne dowody. Wspomniemy tylko wzmiankę u Długosza. „Tej pobożnej i błogosławionej niewiasty świętość okazała się po śmierci i dotąd się między nami okazuje. Za Jej bowiem przyczyną i przez Jej zasługi umarli wracają do życia, chromi chodzą, ślepi widzą, niemi odzyskują mowę, chorzy i rozmaitemi nekami cierpieniami pociechę i zdrowie otrzymują”.

Cześć Jadwigi — pisze ks. biskup Bandurski — to sprawa, to dobro i honor całej Polski, oraz stać się musi jednym z tych wielkich, jednomyślnych pragnień narodowych, z którymi liczyć się będzie i Stolica apostołska, gdy je ujrzy poparte milionów podpisem i powagą episkopatu polskiego osłonięte.

Rocznica Grunwaldzka niech będzie punktem wyjścia rozległej akcji na cześć królowej Jadwigi.

Kult dziewicy Orleańskiej, przytłumiony przez szereg wieków, odżył przy końcu ubiegłego stulecia; mimo coraz większej zaciekłości nieprzyjaciół wiary i narodowych tradycji, mimo długich prób (23 lata) na jakie wystawiła cześć Joanny Stolica Święta, tak ostrożna w rozdawaniu swych dekretów uświęcenia, gorąca miłość francuskiego narodu dla swej bohaterki wspinała swą wytrwałości odniosła nagrodę.

Nie dajmy się zawstydić Francji i nam w ciężkiej naszej doli potrzeba patronki, której imię byłoby dla naszego narodu symbolem świętości i chwały.

Cały Kraków usypał mogiłę racławickiemu bohaterowi. Niech Polska cała znieśie cegiełki pod budowę duchowego pomnika Jadwigi. Ile serc, tyle ma być cegiełek, a serc milijonów. Jadwigę znajdzie się przecież w Polsce, na Litwie i Rusi miliony! Niedawno zanesiono przed tron papieski prośbę o beatyfikację Krzysztofa Kolumba, opatrzoną setkami tysięcy podpisów. Nam się nie godzi wstawiać za Jadwigę u stolicy Świętej bez miliona co najmniej podpisów.

A więc do dzieła!

Niechże się potworzą po całym kraju komitety w celu zbierania podpisów z prośbą o rozpoczęcie procesu kanonizacyjnego! Gdy tych podpisów zbierze się milion, jak owych koron na szkoły kresowe, wówczas biskupi polscy, którzy dziś już tę sprawę uważają za swoją, poprowadzą ją dalej, u stóp Ojca sw. pokornie przedłożą, poprą świadectwem wieków i — da Bóg — dowodami nowych łask i cudów. Bo cudów Jadwigi potrzeba jeszcze koniecznie: uprosić je może tylko wiara gorąca dusz polskich, ufne w potrzebach i smutkach wzywanie. I przyjdzie czas, że nam Jadwiga odpowie, swego orędownictwa ześle nam znak widomy do ludu swego wdzięcznego, wyciągnie miłościwie z nieba ramiona i powiedzie go znowu szlakami powodzenia i chwały.

Takie orędzie wysłała do polaków biskup Bandurski.

Literatura rosyjska i polacy.

Autor artykułu stwierdza, że wpływ literatury rosyjskiej i sztuki na polskie życie intelektualne jest ogromny, powołując się w tej mierze na opinię wygłoszoną przez „Głos Warszawski”. Literatura rosyjska jest popularyzowana za pomocą licznych tłumaczeń, ukazują się krytyki dzieł rosyjskich, prądy zaś i idea literatury rosyjskiej znajdują oddźwięk w literaturze polskiej.

Obok tego niewątpliwego faktu, jakim jest wpływ literatury rosyjskiej na literaturę polską — pisze p. Clemens — istnieje jednak drugi poważny

i znamieny symptomat. Nietylko szowiniści i konserwatyści, nietylko ludzie, którzy oceniają piękno z punktu widzenia ideologii nacjonalistycznej lub reakcyjnej, lecz i bojownicy sztuki i piękna ostrzegają swoich adeptów przed zależnością od rosyjskich idealów artystycznych i ideowych, przed zespoleniem z „duchem wschodu” w epoce jego upadku i chorobliwości.

Zacytowany szereg głosów w tej sprawie, Clemens charakteryzuje w ten sposób nastrój społeczeństwa polskiego względem literatury rosyjskiej:

Czytelnik polski nie nienawidzi rosyjskich autorów współczesnych, lecz obawia on się ich, chce się od nich uwolnić. Byłoby bezsensownem tłumaczyć to uprzedzenie do książek rosyjskich samym tylko szowinizmem polskim, jakkolwiek niepodobna przeczyć, że sytuacja obecna jest podatnym gruntem do takich motywów, które popychają do walki z „duchem wschodu”.

Przyczyna tej niechęci leży głębiej, jest nią obawa wpływu destrukcyjnego, anarchistycznej literatury rosyjskiej, niestawiającej natomiast sobie żadnych idealów. Rozbieżność idealów literatury polskiej i rosyjskiej i ich dążności wykazuje p. Clemens w następującym porównaniu, przeprowadzonym pomiędzy temi dwiema literaturami:

„W Polsce literatura jest jedyną siłą narodową, obejmuje ona duch polski i naród i ojczyznę. Tę siłę, którą innym narodom daje status quo, broń, środki materialne, wszystko to polacy ukryli za siedmioma zamkami, za żelaznymi drzwiami, w swej niedostępnej skarbnicy narodowej — literaturze. Polska literatura jest par excellence narodową. W niej nietylko oddycha indywidualizm i zbiorowa dusza polska, nietylko jest ona przepojona w każdym swym atomie krwią i duchem narodu polskiego, lecz w wyższych swych porywach twórczych dochodzi do wyżyn proroczych i widzeń mistycznych największych narodowych proroków starożytnej Judei. Żywił narodowy dążeń polskiej twórczości artystycznej nadzwyczajną siłę. W ciągu lat ostatnich literatura polska stworzyła cały szereg dzieł, które dla narodu polskiego będą tem, czem Homer dla greków, lub przynajmniej nasz Gogol i Puszkina dla rosyjan. Na nich będą się uczyć, żyć, myśleć i czuć po ludzku, a głównie po polsku; dla każdego polaka kulturalnego będą one szkołą polskiej estetyki i etyki, świadomości narodowej i bohaterkich czynów. Czy można to powiedzieć o najlepszych nawet utworach współczesnej literatury rosyjskiej?”

„Czy da ona społeczeństwu rosyjskiemu to, czem obdarzył polaków genialny Wyspiański, twórca narodowej apokalipsy polskiej i jeremiady proroczej, Reymont, autor wielkiej epopei chłopskiej, St. Zeromski w swojej „Dumie o Hetmanie”, Konopnicka w epopei narodowej „Pan Balcer.”

„Gdy czytasz Wyspiańskiego, to cały jesteś pod władzą jego duszy, płonącej od wstrząśnień narodowych; jego dusza w mękach piekielnych przeżyła największe tragedye narodowe. Też same uczucia, jakkolwiek mniej intensywne, opojują nas również pod wpływem utworów młodej braci literackiej. Któż powie, że duch narodowy i współczesna rosyjska tragedia narodowa, jest duszą twórczych porywów i twórczej siły literatury rosyjskiej?”

„Oto rdzeń i główna przyczyna konfliktu polsko-rosyjskiego. Oto dlaczego polacy bronią swej twierdzy od rosyjskiego zalewu literackiego. Lecz to jeszcze nie wszystko. Całe życie polskie, kultura, literatura i twórczość opierają się na podstawach duchowych, świętych dla każdego europejczyka z zachodu. I jeśli podlegają rewizji same tylko podstawy, bądź to etyczne, bądź to estetyczne lub społeczne, to nie w imię ich negacyi, lecz dla stworzenia nowych wielkich i wiecznych podstaw, religijnie przyjmowanych przez ducha.”

Współczesna literatura rosyjska, zdaniem polskich myślicieli, jest literaturą anarchii ideowej, literaturą pustyni, która niema ani bogów, ani bałwanów. Duch negacyi i wszystkiego, co można negować, wstręt do harmonii, duch niszczeniowski, oto charakterystyka polska „rosyjskiej literatury współczesnej i myśli”. Ltego „ducha Wschodu” obawia się Polska kulturalna. Skłania ona głowę przed twórcami rosyjskimi, przed Puszkinem, Turgieniewem, Tolstojem, lecz nie przed autorem współczesnym.”

„Dom Polski” w Moskwie.

Polacy, zamieszkali w Moskwie, zrzeczyli się w instytucji towarzyskiej pod nazwą: „Dom polski”, który już dwa lata ukończył swego istnienia.

Nad wyrazem pożyteczna ta instytucja na obczyźnie liczy obecnie 404 członków. Zapewne, że na Moskwę to trochę mało, gdzie niezawodnie na tysiące wypadnie policzyć polaków, a zadanie Domu polskiego spoczywa w przeprowadzeniu tej ogólnej łączności.

Program działalności jego wyraźnie określa: „Do Towarzystwa Domu polskiego należeć mogą osoby bez różnicy i rodzaju zajęcia (oprócz żołnierzy)”. A więc wszyscy. Cena wkładek bardzo niewielka, bo wpisowe wynosi tylko 1 rubla, a składka członkowska 3 ruble rocznie w 6-u ratach, t. j. po 50 kopiejek.

Wobec takiego założenia, liczba członków w Domu polskim powinna wzrosnąć szybko, tem bardziej, że cele Towarzystwa są bardzo obszerne, bo towarzyskie, oświatowe i społeczne. Co dwa tygodnie, po nabożeństwie, urządza Dom polski popularne odczyty, na które członkowie mają wstęp bezpłatny. Bywają też i pogadanki literackie i wieczorki muzyczne, a co dwa tygodnie zebrania taneczne, na które schodzą się dość licznie członkowie i zaproszeni goście.

Przy Towarzystwie powstała bardzo ważna sekcja informacyjna, która dzieli się na adresową, poszukiwania pracy i wydawniczą; ta ostatnia ma się zająć zebraniem i wydaniem materiałów, dotyczących wychodźstwa polskiego w Rosji. Piękne to i nad wyraz ważne zadanie dostarczy nam wówczas wiadomości o pół milionie polaków, rozsypanych na tak obszernej terytorium.

Jednym słowem, w pracach „Domu polskiego” widzimy bardzo poważne usiłowania, które niezawodnie bogale wydadzą owoce już w niedalekiej przyszłości.

Patrząc na rozwój tej młodej instytucji, możemy postawić ją za wzór innym, w różnych dzielnicach polskich zakładanym.

Nie wątpimy też, że „Dom polski” przy takim kierownictwie stanie się potężną i wielką instytucją, a przedewszystkiem niezmiernie pożyteczną dla naszego rozwoju narodowego.

Wspomnieć tu należy, że sekcja wydawnicza zajmuje się obecnie pracą nad wydaniem „Księgi wychodźstwa polskiego w Cesarstwie”.

Czy dzieci mogą uczęszczać do teatru?

Z inicjatywy wiedeńskiego stowarzyszenia społeczno-pedagogicznego odbyło się w Wiedniu zgromadzenie, na którym omawiano kwestję, czy pożądaną jest rzeczą, aby dzieci uczęszczały do teatru? Przewodniczący stowarzyszenia społeczno-pedagogicznego, nauczyciel Jerzy Schmiedl, zagajając zgromadzenie, stwierdził, że rodzice posyłają dzieci swe do teatru, aby im sprawić przyjemność. I istotnie, dzieci cieszą się bardzo, widząc na scenie ludzi działających; wogóle dzieci całą duszą odczuwają wszelkie dramatyczne napięcia.

Rzecz to udowodniona, że u dramatyzowane baśnie bardzo silnie działają na wyobraźnię dziecięcą. Na przedstawienia baśniowe można zabrać do teatru nawet dzieci małe, naturalnie, jeśli przedstawione baśnie są prawdziwymi baśniami. Ale w naszych czasach — rzekł mówca — niema już prawdziwych baśni. Utwory, którym dziś nadaje się nazwę «baśni», są jeno zlepkiem pustych, nieszczerzych tward; niedobrą tedy oddaje się usługę dzieciom, jeśli się je na takie utwory bierze do teatru. Zresztą cała ta kwestja jest w ścisłym związku z naszym życiem współczesnym, pełnym przesady i pozbawionem naturalnej prostoty.

Zgola inną jest kwestja, w jakim wieku młodzież może uczęszczać na przedstawienia utworów klasycznych. Sądzę — rzekł p. Schmiedl — że się zawczasem posyła młodzież na te przed-

stawienia. Myli się bowiem ten, kto sądzi, że klasyki tworzyli swe dzieła tylko dla młodzieży.

Literat Antropp uczynił następujące uwagi: Co dają dziecku nasze teatry? Przeważnie przedstawienia baśni. Baśń—to poezja dziecka. Tymczasem rzeczy podawane obecnie ze sceny jako baśnie, nie zasługują na tę nazwę i mają tylko pojęcie dziecięce. Baśń należy opowiadać, a nie przedstawiać. Każde dziecko powinno w wyobraźni swej odtworzyć sobie bajkę w sposób sceniczny i nie należy stawiać przeszkód w tej czynności wyobraźni dziecięcej. Mymnem jest przeto zapalrywanie, że prowadząc dzieci do teatru, sprawia się im przyjemność, działającą korzystnie na umysł. Nie należy również brać dzieci do teatru na przedstawienia dzieł klasycznych; utwory te bowiem, jako że przeznaczone są dla osób dojrzałych, nie mogą być należycie zrozumiane przez młodzieńcze umysły. Mówca streścił wreszcie swe wywody w następującym wniosku: Przed wpływem czternastego roku życia dzieci nie powinny wcale uczęszczać do teatru, a na przedstawienia klasyczne należy je posyłać nie pierw, jak po upływie szesnastego roku życia.

Prof. uniw. dr. Emil Reich podniósł, że nie należy w takich sprawach rozstrzygać ogólnikowo. Jakkolwiek z jednej strony bardzo niewłaściwą jest rzeczą i godną potępienia brać ze sobą dzieci na popołudniowe przedstawienia operetkowe, to jednak z drugiej strony trudno oznaczyć dokładnie wiek, w jakim młodzież może już uczęszczać na przedstawienia klasyczne. W każdym razie trzeba stwierdzić, że dzieje się to często zbyt wcześnie. W wyższych kołach społecznych utarło się nieuczciwie i niesprawiedliwie mniemanie, że utwory klasyczne są bardzo odpowiednie dla młodzieży. Temu przesądowi należy przeciwdziałać, ale bądź co bądź także niektóre utwory klasyczne w porozumieniu z władzami szkolnymi należy uprzystępniać dorastającemu pokoleniu.

Nauczyciel ludowy Höfer zwrócił uwagę na szkodliwy i demoralizujący wpływ widowisk kinematograficznych, które przywabiają publiczność nieprzez scenami erotycznymi.

Przemawiało na ten temat jeszcze wielu innych mówców, a wszyscy zgodnie oświadczyli się przeciwko uczęszczaniu dzieci do teatru.

Nader cenne uwagi w tej sprawie wypowiedział jeden z ostatnich mówców dr. Friedjung, który wyjaśnił szkodliwy wpływ widowisk teatralnych i kinematograficznych na młodzież ze stanowiska lekarskiego. Między innymi wskazał on na to, że teatr podnieca w młodzieży erotyczne popędy, a przedstawienia kinematograficzne oddziałują szkodliwie na oczy. Zresztą już sam pobyt kilkogodzinny w lokalach, gdzie się odbywają widowiska kinematograficzne, w lokalach przeważnie bardzo niehygienicznych, jest dla zdrowia młodzieży bardzo niekorzystny.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Krasislawa. Jutro Gościława. W poniedziałek Włodzimierza.

TEATR POLSKI. (Cegielińska nr. 63). Dziś „Popychadło”, komedia J. Szuklewicza, przedstaw. dla młodzieży po cenach najniższych. Początek o godzinie 3 i pół po południu.

— Dziś „Wierzytiele”, tragikomedya w 1 akcie A. Strindberga i „Elektra”, tragedia w 1 akcie H. Hoffmannstalla. (Występy p. Stanisławy Wysockiej) Początek o godzinie 8 minut 15 wieczorem.

— Jutro „Koncert”, komedia w 3 aktach Bahra, przedstawienie popularne po cenach najniższych. Początek o godz. 3 po południu.

— Jutro „Wierzytiele”, tragikomedya w 1 akcie A. Strindberga i „Elektra”, tragedia w 1 akcie H. Hoffmannstalla. (Występy p. Stanisławy Wysockiej) Początek o godzinie 8 minut 15 wieczorem.

KONCERTY. W poniedziałek (w sali Teatru Polskiego, Cegielińska 63) koncert francuski kupieckisty p. Chamby'a. Początek o godz. 8 min 30 wieczorem.

— W poniedziałek (w sali Teatru Wielkiego) koncert Selmy Kurz, primadonny opery cesarskiej w Wiedniu. Początek o g. 8 m. 30 wieczorem

ODCZYTY. Dziś (w sali Stow, pracowników przemysłowo-handlowych, Piotrkowska 120) p. Eader wygłosi odczyt p. t. „O języku międzynarodowym Esperanto.” Początek o godz. 8 wieczorem.

— Jutro (w lokalu „Lutni”, Piotrkowska nr. 108) odczyt prof. Tolwińskiego p. t. „O komedie Halleya.”

— Jutro (w sali hotelu Manteuffla) odczyt p. A. Szczytówny p. t. „Szkoła jako ognisko wychowania.” Początek o godz. 5 po poł.

— Jutro (w sali Tow. krzewienia oświaty, Zawadzka 17) o godz. 4 po poł., dr. Aleksander Pański wygłosi odczyt „O nerwowości—przyczynach jej powstawania i środkach zapobiegawczych.”

CZYTANIA DLA DZIECI. Jutro, o godzinie 3 po poł., czytania dla dzieci:

Sala jadalna Geyera, (Piotrkowska nr. 289) „Żywcem zagrzebana.”

Sala jad. fabryki Poznańskiego, (Ogrodowa nr. 18) „Wychowanec gajowego.”

Sala I ochrony (Smugowa 6) „Chata wuja Tomaszka.”

Sala szkolna Gazowni (Spacerowa nr. 34) „Wicek i Wacek.”

ZEBRANIA. Dziś (w lokalu Talmud-Tory, Średnia 46) o g 8 i pół wieczorem, ogólne zebranie Stow. nauczycieli żydów.

— Jutro (w lokalu, Piotrkowska 175) o godzinie 10 rano, zebranie likwidacyjne „Jedności.”

— Jutro (w sali Angielskiej, Pasaż Szuleca nr. 2) o godz. 3 po poł., ogólne zebranie radogoskiego Towarzystwa-oszczędnościowego.

— Jutro (w lokalu Banku, Piotrkowska 74) o godzinie 11 rano, zwyczajne ogólne zebranie akcyonaryuszów Banku kupiectwa łódzkiego.

— Jutro (w lokalu, Wólczańska 75), o godz. 3 po poł., nadzwyczajne ogólne zebranie czeladzi rymarskich i siodlarskich.

— Jutro (w lokalu „Liry”, Mikołajewska nr. 11) ogólne roczne zebranie Stow. pracowników i pracowników krawieckich.

ZABAWY.
HARMONIA. Dziś (w lokalu własnym, Południowa nr. 36) wieczornica z tańcami Tow. muzycznodramatycznego „Harmonia” dla członków ich rodzin i wprowadzonych gości. Początek o godzinie 8 i pół wieczorem.

LIRA. Dziś (w lokalu własnym Mikołajewska

nr. 11) wieczornica z tańcami Tow. śpiewaczego „Lira” dla członków, ich rodzin i wprowadzonych gości. Początek o godzinie 8 i pół wieczorem.

ZE STRAŻY. Jutro o godzinie 7 rano ćwiczenia toporników pierwszych 4-ech oddziałów łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w domu rekwizytowym III-go oddziału.

WYSTAWA. Dziś i codziennie (w lokalu, Mikołajewska 40) „Wystawa przyrodnicza”. Otwarta od godz. 10 rano do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(—) **Dokument Ojca św. w kwestyi pacyfizmu.** Na prośbę Michała hr. Tyszkiewicza, podtrzymania przez Stolicę Apostolską idei pacyfizmu i zachęcenia wszystkich katolików, tak duchownych, jak i świeckich, do propagowania tej idei, Ojciec św. raczył napisać na odnośnym dokumencie własnoręcznie:

„Przychylamy się do prośby drogiego hrabiego i wszystkim członkom towarzystw pokoju, na znak życzliwego i łaskawego dla nich usposobienia, udzielamy najmiłościwiej błogosławieństwo Apostolskie w Panu.

Pius P. P. X.”

(h) **Pielgrzymka do Kalisza.** Dziś dwa pociągi specjalne odeszły z dworca kaliskiego z pielgrzymkami na odpust „Opieki św. Józefa” w Kaliszu. Rano o godz. 10 i pół na intencję pielgrzymki odprawił nabożeństwo ks. Szmidel w asystencji księży: Jakubińskiego i Okwiecińskiego.

Ks. Malatyński w ciepłym przemówieniu do zebranych pątników zaznaczył cel pielgrzymki.

Punkt o godz. 12 wyruszyła procesyjnie pielgrzymka na dworzec.

Dwadzieścia parę chorągwi, niesionych przez strojne panienki i młodzieńców, odpowiednio przybranych, szeleściło w powietrzu suchem i ciepłem. Pora przeczudna dla pielgrzymki.

Z pielgrzymką udaje się do Kalisza chór, złożony z 80 osób, który na dworcu w Kaliszu wykona pieśń „Laudate”.

Prócz chóru bierze udział w pielgrzymce orkiestra kościelna z Widzewa.

Pielgrzymkę prowadził ks. kanonik Karol Szmidel w asystencji licznego kleru.

Procesja szła przy dźwiękach orkiestry i śpiewie starodawnej pieśni Jana Kochanowskiego „Kto się w opiekę odda Panu swemu”.

Bardzo efektownie wyglądały krakowianki, niosące chorągwie.

(a) **Rewizja senatorska.** Bawiąca w Łodzi od 1-go kwietnia r. b. komisja rewizyjna senatora Neidhardta, dziś zakończyła swoje czynności i o godz. 6 wieczorem powraca do Warszawy.

Prace więc komisji, polegające na rewizji w administracjach i składach fabrycznych ksiąg buchalteryjnych i różnych dokumentów, oraz ba-

KRONIKA TYGODNIOWA.

Smutne rezultaty kolejki podjazdowej Zgierz—Ozorków. — Szpiegostwo we Francji. — System pruski. — Szkoły prywatne. — Skąd biorą się fundusze na ich utrzymanie.

„Bodajże czekał na drogę żelazną, jak Ozorków!” — takie nowe przekleństwo poczęło obiegać po Ozorkowie i sąsiedniej cukrowni..

Bo też, doprawdy, dzieją się rzeczy nadzwyczajne. Litke posiadał jakiś papier, upoważniający go do rozpoczęcia robót i zaczął je, ale ani fabrykanci, ani obywatele nie przyszli mu z pomocą. Szarpał się, pracował, chciał stworzyć wązkotorową linię i umarł..

Po jego śmierci, z podaniem o wązkotorową linię wystąpiło znów dwóch inżynierów; przeszli wszelkie formalności, pp. gubernatorzy i zarządy wojskowe dali swoje opinie, koncesja miała być wydana, gdy wtem nowy kandydat zjawia się w ministerjum i składa swoją ofertę na kolej szerokotorową do Łęczycy, a może nawet i granicy pruskiej.

Już cię, wybierając między wązkopodjazdową drogą, a szerokotorową linią — przecieży wygodniej mieć kolej szeroką, aniżeli tramwaj, ale.. jest i tu ale..

Szerokotorowa droga będzie kosztowała do Łęczycy około 4 milionów rubli, kiedy wązkotorową można byłoby wybudować za 800,000 rub.

Nie wypada jednak zwracać uwagi na koszty, jeżeli potrzeba wygodnej komunikacji.

Ale rząd nie chce i nie udzieli gwarancji na tę kolej, którą więc wyrzuci cztery miliony rubli po to, żeby suma ta nie procentowała, bo procentować nie może, a to na tej zasadzie, że najintraćniejsza droga warszawsko-wiedeńska już czwarty czy piąty rok nie daje żadnej dywidendy.

Czyż można więc wymagać, aby nowa kolej, nie mająca ani Warszawy, ani Żyrardowa, ani Łodzi, ani Częstochowy i Zawiercia, ani innych powiatowych miast, które rozłożyły się około drogi warszawsko-wiedeńskiej i dla których ona wozit tysiące wagonów węgla — mogła jej sprostać?

Nie, nie i jeszcze raz nie... A więc, jeżeli tamta droga nie oplaca się, to tembardziej nowa oplacać się nie może i nie będzie.

Ale tymczasem sprawa cała uległa odwołce. Nowi projektodawcy w ciągu dwóch lat będą robili studia i plany, potem plany te znów rok cały poleżą w różnych dekasteryach, aż wreszcie, przekonawszy się, że rząd gwarancji nie udzieli, projektodawcy odstąpią od swego zamiaru. Wtedy na nowo trzeba będzie rozpocząć starania o stworzenie bodajby linii wązkotorowej, która o wiele łatwiej wytrzyma rachunek, z dwóch przyczyn: najpierw dlatego, że jest o wiele tańsza, a potem, że taryfy dróg żelaznych przy przewozie węgla nie obowiązuja jej i mogą być cokolwiek wyższe.

Jest więc możność pokrycia procentów i amortyzacji kapitału.

W ten, czy w inny sposób rzecz traktując — jeden otrzymamy pewnik, że Ozorków szczęścia do kolei nie ma.

Nieprędko więc zanotujemy wieść przychylną dla Ozorkowa i okolicy, że ostateczny termin otwarcia kolei zbliża się — zapewne nastąpi to jednocześnie z zaprowadzeniem w Łodzi kanalizacji i wodociągów.

Za to nie upewniam naszych czytelników, czy za tydzień nie wypadnie mi znów pisać o szpiegach, przyłapanych w Paryżu, Londynie lub Krakowie..

Co rusz — to jakaś pułapka, pełna tego świństwa..

Niema dnia, aby pisma francuskie nie zanotowały wypadku schwymania szpiegów niemieckich. Nietylko na granicy alzackiej, ale wszędzie ich nie brak, ba, nawet w Londynie schwytano takie jednostki, które pracowały dla króla pruskiego.

Mniej za to słyszymy o szpiegach francuskich, angielskich i włoskich, ale z tego wnioskować nie można, aby i te państwa nie miały swoich szpiegów, a jeżeli ich nie łapią, to dlatego, że ci są sprytniejsi..

Dziwny i trwały system.. wszystko się zmienia, szlachetnieje; psy mniej gryzą, wilk staje się mniej drapieżnym, niedźwiedź się cywilizuje, ale system.. system rządzenia zawsze ten sam — pruski, składający się z kija, szpiega i prowokatora..

przedstawiciele firm, zajmujących się dostawami dla intendencji—zajęły dwa tygodnie czasu.

Wczoraj komisja przesłuchiwała przedstawicieli fabryk „Heinzla i Kunitzera” w Widzewie, akc. Tow. „L. Grohmana” i akc. Tow. „Zawiercie”.

Zajęcia komisji trwały codziennie od godz. 10 rano do 10 wieczorem, z dwugodzinną przerwą na obiad.

Większość ksiąg i różnych dokumentów, zabranych podczas rewizji, po sprawdzeniu i zaprotokółowaniu potrzebnych pozycji, zwrócono firmom.

Komisja zatrzymała w celu zabrania wraz z aktami rewizji do Warszawy tylko pewną liczbę ważniejszych dokumentów, których dołączenie do akt sprawy uznała za niezbędne.

(a) **Z wystawy przyrodniczej.** Wczoraj przez sale wystawy przesunęło się sporo osób, pragnących obejrzeć ciekawe zbiory oraz wysłuchać zajmujących pogadanek.

O godzinie pół do 7-ej wieczorem dr. Bartoszewicz zapoznał licznie zgromadzonych słuchaczy ze światem drobnoustrojów, demonstrowanych za pomocą różnych przyrządów i preparatów.

O godz. 8-ej wieczorem dr. L. Przedborski mówił o «Symbiozie, czyli współżyciu roślin i zwierząt». Była to pierwsza część odczytu, który dokończony będzie dzisiaj wieczorem; ilustrował go przezroczą.

Obie pogadanki wielce się podobały słuchaczom.

Jutro, t. j. w niedzielę, o godz. 8 ej wieczorem dr. Eichler z Pabianic wygłosi drugą część swej pogadanki, zatytułowanej «O życiu w głębinach mórz»; w poniedziałek (18 b. m.) mówić będzie dr. Fabian: «Niewiniątka i szkodniki w świecie roślinnym i zwierzęcym».

Otwarty oddział bakteriologiczny doktora St. Bartoszewicza na wystawie przyrodniczej ma na celu zaznajomienie szerszej publiczności z wynikami bakteriologii ogólnej. Przyciągają ciekawych mikrofotogramy i kolorowane rysunki najważniejszych gatunków bakterij, z których jedne są pożyteczne, inne szkodliwe człowiekowi. Wystawiono też przyrządy bakteriologiczne, służące bądź do otrzymywania czystych hodowli bakterij, bądź do sposobów ich odróżniania i przesadzania. Wśród przyrządów widzimy aparat prof. Kocha do sterylizacji przy temperaturze 100° C. i normalnem ciśnieniu, autkław, t. j. kocioł do otrzymywania większego ciśnienia pary dla jednorazowego wyjałowienia, specjalne filtry do filtrowania odżywek bakteriologicznych na gorąco, termostat, czyli aparat do utrzymywania stałej temperatury, potrzebnej dla wzrostu hodowli bakteriologicznych, szklane klosze do hodowli na płytkach i aparaty do liczenia kolonij bakterij. Znaczną ilość szkła bakteriologicznego i przyrządów drobnych dostarczyła na wystawę firma «Berent i Plewiński» w Warszawie.

Mówią o postępie, o prawach wyszlachetnionego człowieka, dobijają się o swobody i wolność osobistą... i na co te wszystkie usiłowania mogą się przydać, jeżeli panuje system, w którym szpieg i intryga najpiękniejsze dążenia wniwecz obróca, lub gdzie w dzikie knieje na wieczny spoczynek zapędzą.

Doprawdy, pisząc o tem, wierzyć się nie chce, że to wszystko dzieje się w XX wieku.

Brudy, brudy i podłość, oto czem zwierzchność darzy się nawzajem, czem państwo ugaszca drugie państwo, a wszystko robi się w imię prawa międzynarodowego i utrwalonych zasad moralnych!

Ba, ale czyż można żyć bez systemu.

U nas naprzykład w dziedzinie szkolnictwa taki panuje system.

Jeżeli uczeń ukończył wydział lekarski w uniwersytecie warszawskim, może natychmiast zająć się leczeniem chorych, powracać im zdrowie lub zabijać..., jeżeli zaś skończył wydział filologiczny, matematyczny lub przyrodniczy i zechce wykładać w szkołach średnich, to mu bez próbnej lekcji, wygłoszonej przed ciałem pedagogicznym w jednym z gimnazjów, nauczanie wzbrownione.

Doktor medycyny ma prawo wykładać w uniwersytecie; ale gdyby zechciał uczyć w średnich zakładach naukowych higieny lub przyrody, na to musi uzyskać specjalne zezwolenie.

A co, czy nie ciekawy system?...

Na papierze wszystko pięknie wygląda, ale

W pewne dni można oglądać preparaty bakteriologiczne pod mikroskopem przy powiększeniu około tysiąca razy.

(a) **W związku ogrodników** odbyło się wczoraj o godz. 9 wieczorem posiedzenie sekcji botanicznej, przy współdziałaniu pań Prysewicz i Grzybowski oraz pp. Adameczewskiego, braci Hejwowskich, Dymkowskiego, Salwy, Janczara i innych. Postanowiono rozpocząć od przyszłego tygodnia pogadanki z przezroczami.

Sprawą tą zajmie się panna Prysewicz. Wystawa otwarta będzie 23 b. m. staraniem i zabiegami związku łódzkich ogrodników. W ciągu dwóch tygodni odbywać się będą częste pogadanki.

Najbardziej zajmujące: o sadzeniu i szczepieniu drzew i krzewów; o zakładaniu ogródków dla robotników; o upiększaniu balkonów roślinami; praktyczne wskazówki przy układaniu pięknych wiązanek kwiatów i inne.

Pogadanki te będą prowadzone w ogródku przy pawilonie botanicznym.

(—) **Szambelan Jaczewskij** w tych dniach wyjeżdża na nowe swe stanowisko gubernatora piotrkowskiego.

(a) **Wystawa w Omsku.** Łódzki komitet giełdowy otrzymał zawiadomienie od oddziału omskiego Towarzystwa gospodarstwa wiejskiego w Moskwie, że termin pierwszej zachodnio-syberyjskiej wystawy wiejsko-gospodarczej, handlowo-przemysłowej i leśnej odroczone do dnia 28-go czerwca 1911 roku.

Komitet organizacyjny ma nadzieję, że osoby, które zadeklarowały swe uczestnictwo w wystawie i nadesłały wykaz eksponatów, skorzystają z czasu i zajmą się troskliwiej przygotowaniem swoich okazów, a osoby, pragnące złożyć deklarację, zdążą jeszcze to uczynić, dając tym sposobem możność komitetowi zawczasu rozszerzyć ramy wystawy i zaopatrzyć w konieczne urządzenia, związane z rozlokowaniem eksponatów. Do urzędzeń tych komitet przystąpi latem r. b. Osoby, pragnące mieć na terytorium wystawy własne pawilony, mogą przystąpić do budowy również podczas tegorocznego lata, wnosząc z góry do kasy komitetu nie mniej 50% ustanowionej opłaty za miejsce.

Eksponaty, będące już w drodze, będą przechowywane przez komitet bezpłatnie.

Przy podaniu deklaracji należy wpłacić nie mniej 10% opłaty za żądaną przestrzeń.

Do 14-go października r. b. pierwotny wkład musi być uzupełniony do 50% ogólnej sumy opłaty za miejsce; pozostałe 50% wnosi się nie później niż 14 marca 1911 roku.

Można też wносить opłatę za miejsca całkowicie.

(x) **Zarząd Tow. opieki nad zwierzętami** na posiedzeniu w dniu 14 b. m. postanowił w niedzielę t. j. dnia 17 b. m. o godzinie 11 rano na ulicy Nowa - Promenada obok IV cyrkułu, przy

w praktyce to niejednokrotnie wywołuje ciekawą skurcz ramion lub uśmiech politowania na twarzy...

Kiedy się człowiek z tego systemu otrząchnie? Kiedy potężne państwa uznają, że wspólny system szpiegowski przypomina zupełnie historię dwóch głoszących podczas ostatnich wyborów w Poznaniu?

Niemiec wynajął polaka gospodarza, aby go wioził do miasta na wybory; ujechali parę kilometrów i spotykają karczmę.

— Wy, Macieju, będziecie pewnie głosowali?

— A tak... Zapewne to samo i wy zrobicie.

— Ma się rozumieć. Jadę na wybory. A za kim oddacie, Macieju, swój głos?

— Już cię za kandydatem polskim...

— A wy?

— Ja za niemieckim.

— Tak? No, to po co mamy jechać. Chodźmy lepiej do knajpy na piwo...

I w jaknajlepszej zgodzie podążyli do szynku pić piwo przy jednym stole...

Jeżeli więc państwa poznają wzajemnie sekrety jedno drugiego, to wreszcie ten sekret przestanie być tajemnicą.

Nie jest jednakże tajemnicą, że uczenie ś. p. Julii Jezińskiej bardzo pięknie postąpiły, cześć pamięć zmarłej przez zebranie funduszu na stypendium jej imienia. Inaczej jednak zachował się cały zastęp uczenie, wyszłych z pensji pani T. Schmidt.

Trzy pokolenia wychowała ta przełożona, a

współdziałanie miejscowych władz, przedstawiciele prasy i zaproszonych osób demonstrować i przyjąć nowy wóz ratunkowy dla zwierząt, wykonany w tutejszym zakładzie powozowym p. W. Königa.

2) Ogłosić w gazetach podziękowanie i listę ofiarodawców na wóz ratunkowy dla zwierząt i prosić o dalsze ofiary na gumowe koła do tegoż wozu.

3) Zaprojektować ogólnemu zebraniu członków, podwyższenie sumy na potrzeby „Związku Majo-wego do 450 rubli. Przyjęto w poczet członków Towarzystwa 10 osób.

(a) **Z fabryk.** Robotnicy fabryki Gutmana (Juliusza 26), w liczbie 136, zgodziwszy się na proponowane warunki, przystąpili do pracy.

(x) **Wenecya.** Mało jest na świecie miast równie pięknych i tak odrębny mających wygląd, jak Wenecya. Zamiast nlicznego, a tak dobrze znanego ruchu i turkotu wielkich miast, turysta podziwia tutaj piękne gondole, krążące w śródmieściu po kanałach.

Monumentalne gmachy, bogate pałace dołów, kościół św. Marka z placem, na którym karmią się roje gołębi, przypominają najświetlejsze czasy Wenecyi.

Wystawiona w panoramie «Terra» (Benedykta № 1) nowa serya z zadziwiającą dokładnością przedstawia to wszystko, jak również wycieczkę nad wspaniałe jezioro Garda pod pięknym niebem włoskiem.

(—) **Zegluga na Wiśle.** W tych dniach pomiędzy Rosyą, Austro-Węgrami i Niemcami zawarta została umowa o utrzymywaniu rzeki Wisły w stanie zdolnym do żeglugi na całej jej długości. W Galicyi rozpoczęto już roboty regulacyjne. Celem obejrzenia tych robót z Rosyi delegowany został do Krakowa prof. Timonow.

(h) **Z sądów pokoju.** Właściciela kabaretu „Corso” Nasfetera, za pobicie handlarza ryb, kiedy ten przyszedł upominać się o należność sędziego pokoju XI rew. skazał na 7 dni bezwzględnej aresztu.

— Za sprzedaż masła mieszanego z margaryną sędziego pokoju IX rewiru skazał właścicielkę sklepu przy ul. Miśza № 27 Józefę Łuczyńską i właścicielkę sklepu spożywczego Emmę Gea-ge Wólcańska 63, pierwszą na 4 dni, drugą na 10 dni bezwzględnej aresztu.

— Za wykroczenia przeciwko akcyzie, sędziego pokoju IX rew. skazał: Franciszka Olińska-go, dystrybucya, Łęczycka 7, na 25 rb. kary lub 5 dni aresztu. Zelman Gutmana, za przechowywanie tytoniu na 37 rb. 50 kop. lub na 6 dni aresztu. Karola Bayera, dzierżawcę bufetu na stacyi Karolew, za przechowywanie wódki w większej ilości niż wiadro na 25 rb. lub 5 dni aresztu. Joska i Icka Fruchtgartenów, za przechowywanie 150 ciu papierosów bez banderoli, na 3 rb 37 kop. kary na korzyść akcyzy i 50 rb. kary lub 10 dni aresztu.

mimo to nikt się z szeregu jej uczenie nie znalazł, ktoby zainicjował bodajby skromny krzyż na jej grobie, choćby jaką taką tablicę w kościele.

Czyż to ma być wdzięczność łodzianek, które doznały wielu chwil w życiu przyjemnych jedynie dlatego, że czegoś się za młodu nauczyły.

Ani na chwilę nie wątpimy, że ta nieuwaga i przeoczenie da się naprawić jeszcze przed wakacjami, a grób ś. p. Schmidtowej okryją kwiaty i rośliny, posadzone tam rękami wdzięcznych uczenie.

Przed kilku tygodniami rozpoczęła policya zbieranie wiadomości, z jakich funduszków utrzymują się nasze szkoły prywatne...

Zapewne, że to pytanie jest dosyć ciekawe, boć z budżetu szkół rządowych widzimy, iż mimo wpisów, do każdej uczelni średniej lub wyższej rząd sporo dopłaca...

Wiadomo wszystkim, że prócz kilku prywatnych szkół, jak szkoła handlowa, gimnazjum polskie, lub szkoła przy Stowarzyszeniu subjektów handlowych, które mają udzielane zapomogi, inne szkoły ledwie dyszą i utrzymują się z trudem z wpisów bardzo nieregularnie płaconych... Reszta więc pokrywa się z pracy ciężkiej, zle wynagradzanych nauczycieli i nauczycielek, lub z kłopotów i trosk przełożonych...

Wygodzenie się i nerwowe napięcie, połączone z troską o zapłacenie wysokiego komornego, oto fundusze, wspierające nasze zakłady prywatne...

(h) Ze zjazdu sędziów pokoju. Posiedzenia w wydziałach karnym i cywilnym zjazdu sędziów pokoju odbędą się w dniach 18, 19, 20, 21 i 22 bież. miesiąca.

(x) Oplatę premij asekuracyjnych i polis w ubezpieczeniu wzajemnym za rok 1910 przyjmuje już kasa miejska. Właściciele nieruchomości powinni tę opłatę uiścić w ciągu kwietnia starego stylu, czyli przed dniem 14 maja nowego stylu.

(x) Odczyt. Przypominamy, że w niedzielę 17 b. m. o godz. 4-iej po południu, w lokalu Towarzystwa krzewienia oświaty (ulica Zawadzka № 17), dr. Aleksander Pański, wygłosi odczyt „O nerwowości — przyczynach jej powstawania i środkach zapobiegawczych“.

(x) Czytania dla dzieci. Jutro t. j. 17 b. m. o godz. 3 po poł. „Wiedza“ urzędującego czytanki dla dzieci, ilustrowane obrazami niknącymi:

- 1) Sala jadalna Geyera (Piotrkowska 289), „Żywcom pogrzebany“.
- 2) Sala jadalna Poznańskiego (Ogrodowa 18), „Wychowaniec gajowego“.
- 3) Sala ochrony I (Smugowa 8), „Chata wuja Tomaszka“.
- 4) Sala szkolna gazowni (Spacerowa 34) „Wicek i Wacek“.

(h) Schody łódzkie. Pogotowie ratunkowe i Towarzystwo higieniczne. Dnia prawie niema, żeby nie wzywano Pogotowia ratunkowego do uszkodzeń, spowodowanych upadkiem ze schodów. Najczęściej ofiarami bywają dzieci; ale nieraz narażeni są na spadnięcie i ludzie dorośli.

Przyczyną zaś — haniebnym stan schodów, zupełnie zaniedbanych w ogromnej liczbie domów. Dla oszczędności — pobudowano stopnie bardzo strome; dla oszczędności — osadzono je źle; dla oszczędności — baryery często są bardzo lichy; dla oszczędności — schody rzadko bywają zamiatane i baryery obrastają brudem; dla oszczędności — nie naprawia się baryer i pozostawia się niewypełnione luki po szczeblach — emigrantach.

Z czasem stopnie (kamienne czy drewniane) wydeptano i starto niemal do połowy ich wysokości, jedne więcej, drugie mniej, zależnie od materiału przypadkowo kruchszego w jednym stopniu aniżeli w drugim; niektóre z nich obruszano; w baryerach znikły szczeble. Na schodach tworzą się kupy nieczystości, ułatwiających poślizgnięcie się. Poręcz baryery, lepka od brudu, stanowi wstrętny punkt oparcia.

W rezultacie Pogotowie ratunkowe zbiera potłuczone osoby u stóp tych obmierzłych drabin, a Towarzystwo higieniczne łódzkie ze wstrętem się odwraca od tego widoku, pokrywając go milczącym wzgardliwym.

Ale nie smućmy się. Jak za lat iks kamienia się rozpadnie w gruzy, to na jej miejsce stanie inna, ze schodami... nowymi.

(x) Dola pracownika. „Łodz. Ztg.“ opowiada następującą tragiczną historię. Mniej więcej dwa lata temu do kantoru firmy „Franciszek Ramisch“ w Łodzi przyjęto 23-letniego Edmunda Neubertha, jako kantorzystę. Młodzieniec pilnością, skromnością, poważnym traktowaniem swoich obowiązków zjednał sobie wysoki szacunek zarówno zwierzchników, jak i kolegów. Rodzice jego mieszkali do niedawna w Łodzi z trzema swymi córkami, a syn, mimo szczupłych środków, dawał im utrzymanie.

Poznał on i pokochał panienkę, która z początku okazywała mu obojętność, ale następnie również miłością odplacać zaczęła. Na Zielone Świątki, miały się odbyć zaręczyny.

Niespodziewanie kilka tygodni temu młodzieniec wyznał swemu przyszłemu teściowi, że zwierchność przestała darzyć go dotychczasowym zaufaniem, a wobec tego poczucie własnej godności nie pozwala mu nadal pracować dla tej firmy.

Pewnego dnia przeciągnął bytność swoją u narzeczonej dłużej niż zwykle, pożegnał ją z ciężkim sercem i nazajutrz znaleziono jego mieszkanie (pokój umeblowany — Mikołajewska 9), otwarte, a na stole kilka listów: do rodziców w Rydze, do narzeczonej i do jej ojca. W nich żegnał się z ukochanymi, oświadczał, że jest zmuszony rozstać się z tym światem.

Listy doręczył właściciel domu policji, która je oddała do rozesłania według adresów, a jednocześnie zarządziła poszukiwania ich autora. Tegoż dnia pisma warszawskie wieczorne donio-

sły o znalezieniu nad Wisłą w pobliżu parku praskiego zwłok młodzieńca, którego skroń była przestrzelona.

Z papierów przy nim znalezionych okazało się, że denat — 23-letni Edmund Neuberth, poddany austriacki, urzędnik prywatny łódzki, sam targnął się na swoje życie.

„Nene Łodz. Ztg.“ nadmienia, że Neuberth przed laty pracował w administracji tej gazety.

(a) W poczuciu swej krzywdy. W sprawie, rozpatrywanej przez sędziego pokoju XI rewiru m. Łodzi, o znalezienie w sklepie kolonialnym p. Wolskiego masła z margaryną. — skazany na 40 rb. grzywnien lub 7 dni aresztu, od wyroku zakłada apelację.

Masło brane od lat dwunastu od właściciela majątku Czepow, p. Z. Domachowskiego — przesłano powtórnie do analizy.

(x) Nieszczęśliwy wypadek. W szkole rzemiosł ul. Wodna № 9, p. Walenty Piaskowski, nauczyciel przedsiębiorstwa i rysunków technicznych, przy objaśnianiu maszyny-samoprężniejszej wózkowej, wczoraj, o godzinie 5 po południu, został przyciśnięty wozem tejże maszyny i uległ złamaniu nogi i poważnemu obrażeniu całego ciała. Pierwszej pomocy udzieliło Pogotowie i odwiozło go do domu na kurację.

(a) Śmiertelny postrzał. Wczoraj o godzinie 8½, wieczorem, osadzony w areszcie policyjnym przy ulicy Targowej № 14 dla odcierpienia czterodniowej kary, robotnik, 47-letni Józef Michalak, stał przy oknie, wychodzącym na ulicę. Gdy po chwili chciał zamknąć okno, zauważył go stojący na warcie żołnierz 37-go Ekaterynburskiego pułku piechoty, Piotr Usikow, a sądząc, że Michalak chce się wydostać oknem na dach więzienny, aby ułatwić sobie ucieczkę, strzelił z karabinu, trafił Michalaka w głowę i zabił go na miejscu.

(x) Osobiste. Pan St. Aronson, doktor medycyny i kandydat nauk przyrodniczych, po wieloletniej praktyce i asystencji u prof. Bumma i Dürrsena w Berlinie osiadł na stałe w Łodzi.

(x) Na rzecz szkół żydowskich składkę za rok bieżący przyjmuje już kasa miejska. Przeciw zalegającym w składce będą użyte środki przymusowe.

(a) Znalezione dokumenty. Naczelnik łódzkiego oddziału poczty przesał do wydziału śledczego znalezione w skrzynkach pocztowych: kwit lombardowy D. Wołchowicza za nr. 57439, paszporty wydane na imię Jana Majerczaka, Szmula Epstein, Szymona Cytrona; różne akta notaryalne, należące do Edwarda, Ottona, Zygmunta i Kazimierza Rathego; portfel z dokumentami, stanowiący własność Izraela Surewicza, oraz Alfreda Szabela. Dowody te odebrać mogą prawni właściciele w kancelaryj wydziału śledczego.

(a) Nieporządki w domu. Władza policyjna zauważyła, że w domu przy ulicy Skwerowej nr. 23 panują ciągłe nieporządki, zarówno na schodach, jak i na podwórzu i w ustępach. Właściciela domu, Juliusza Hana, pociągnięto do odpowiedzialności.

(a) Do odpowiedzialności pociągnięci: Chaim Eldke, właściciel sklepu z owsem i stanem (przy ulicy Widzewskiej nr. 40), za prowadzenie handlu po za godzinami dozwolonymi (raz już był karany grzywną na 5 rubli).

— Mieszkaniec Bałut, Józef Olezak, za awanturę na ulicy, przyczem zerzył słownie strażnika policyjnego.

— Wincenty Kozielek, za awanturę w restauracji przy ul. Targowej nr. 67, w stanie podchmielonym.

(a) Kradzieże. W fabryce Teodora Finstra, przy ulicy Juliusza nr. 28, z oddziału apretury skradziono 10 kolder pluszowych, wartości 150 rb.

— Do składu towarów Sefraja, przy ul. Piotrkowskiej nr. 36, weszła Chana Kurta wraz z dwiema kobietami, pod pozorem kupna jakiegoś materiału. Po wyjściu tych kobiet spostrzeżono brak towaru, wartości około 100 rubli. Za złodziejkami puszczono się w pogoń i aresztowano Chanę Kurte, towarzyszyły jej zbiegły.

(a) Wypadek. W fabryce B. Waksa (Juliusza 9) podczas pakowania skrzyń wełny, jedna z nich spadła na robotnika, Jana Ekkerta, który uległ złamaniu lewej nogi. Chorego odwieziono do szpitala.

(a) Schwytanie złodziei. Wczoraj w chwili ustłowania kradzieży w mieszkaniu J. Cynkmana, przy ul. Średniej nr. 23, ujęto Bolesława Przewoźniaka i osadzono w areszcie policyjnym.

— Polleya aresztowała Jakóba Ejznera i Hersza Finkelsteina, którzy dokonali wczoraj kradzieży w mieszkaniu Józefa Prusika, przy ul. Cegielnianej nr. 54.

(p) Pogotowie ratunkowe wzywano pomiędzy innymi do następujących wypadków: — Ogólnemu osłabieniu wczoraj uległy cztery osoby, z których jedną odwieziono do szpitala Poznańskich, jedną do mieszkania na ul. Nawrot.

— Na ul. Drewnowskiej nr 54 na posesji fabry kanta Schillera Antoni Jędrzejek, lat 24, syn stróża, uganiając się za gołęblami, zламаł obie ręce. Na żądanie rodziców, po dopełnieniu pierwszej doraźnej pomocy przez lekarza Pogotowia, pozostawiono go w mieszkaniu.

(a) Kasa pożyczkowo-oszczędnościowa. Zapowiedziane otwarcie kasy pożyczkowo oszczędnościowej w Chojnach odbędzie się we czwartek przyszłego tygodnia, t. j. dnia 21 b. m.

SZTUKA I PIŚMIENNICTWO.

Teatr polski. Dziś i jutro wieczorem znakomita artystka krakowska, pani Stanisława Wysocka wystąpi w najlepszej z ról swego bogatego repertuaru, mianowicie w roli tytułowej w tragedji Hugona Hofmannsthal'a, p. t. «Elektra». Do tragedji tej dodani będą «Wierzyciele», tragikomedya w 1 akcie Adolfa Strindberga, z panią Jadwigą Czechowską w roli głównej.

Na żądanie publiczności, dyrekcyja naszego teatru uprosiła p. Stanisławę Wysocką jeszcze o występy gościnne. Znakomita artystka krakowska wystąpi zatem na naszej scenie jeszcze we wtorek, d. 19 b. m., w roli Laury w „Ojcu“ A. Strindberga i w środę, d. 20 b. m., w roli Młodej w „Kłatwie“, tragedji St. Wyspiańskiego. Będzie to już nieodwołalnie ostatni jej występ w Łodzi w sezonie bieżącym.

(x) Koncert historyczno-pedagogiczny, ostatni w bieżącym sezonie artystycznym, odbędzie się dn. 8 maja r. b. w sali koncertowej Vogla i ma być poświęcony muzyce religijnej.

Oprócz solistów, uczestniczyć w nim przyrzekły chóry kościolów: św. Krzyża (pod dyrekcyją p. A. Kuleszy), N. Panny Maryi i św. Józefa (pod dyrekcyją p. Laferskiego).

Zaproszono również do współdziałania cenionego i znanego muzyka, wirtuoza na organach, prof. Surzyńskiego.

(x) O Sowińskim. P. Władysław Kliszewski prosi o wszelkie informacje, dotyczące życia i działalności Leonarda Sowińskiego, znanego poety, jego papierów rodzinnych, korespondencji itd., pod adresem: Rapperswil, Suisse, Schlossberg.

P. Kliszewski potrzebuje tych materiałów, gdyż pracuje nad monografią Sowińskiego.

RAUTY I ZABAWY.

Z „Liry“. Wielce ruchliwy zarząd rzemieślniczego Towarzystwa śpiewaczego „Lira“ urządziła dziś wieczornicę, jak zwykle, o urozmaiconym programie.

Pod wodzą swego kierownika, prof. A. Brandta, chór mieszany odśpiewa «Wiosnę» Z. Noskowskiego i «Cichy domku» St. Moniuszki, a chór męzki—dwa mazury Chopina: «W karczmie» i «Wiosenkę», oraz «Swaty» A. Brandta.

Koło dramatyczne wykona „Chrapanie z rozkazu“.

Prócz obu tych kół, czynny udział przyjmie cieszący się ogólną sympatją artysta teatru polskiego w Łodzi, p. W. Kamiński, który wypowie kilka utworów.

Po wyczerpaniu programu nastąpią tańce, do których przygrywać będzie nowo zaangażowana orkiestra.

Z WARSZAWY.

* 50 letni jubileusz B. Leszczyńskiego.

Dzięki benefisowi jubileuszowemu Bolesława Leszczyńskiego, wystawiono wczoraj na scenie teatru Wielkiego «Halszkę z Ostroga». Sztuka ta, nigdy dotychczas nie grana w Warszawie, ujmowała malowniczością obrazów, a chwilami wzruszała nawet dramatycznym napięciem. Scenę sądu przed tronem Zygmunta Augusta oklaskiwano gorąco.

Teatr Wielki przepelniał się publicznością, która z chwilą, gdy Leszczyński ukazał się w pierwszym akcie, powitała go istnym huraganem oklasków, trwających bardzo długo. Artysta, zdąwszy kołpak, dziękował za owacę. Zaraz w pierwszym antrakcie, przy odsłoniętej kurtynie, cały personel teatrów zgromadził się na scenie i wręczył uroczystośćowi wieńce, kwiaty i pamiątkowe podarunki. Publiczność, powstawszy z miejsc, wzięła w tym hołdzie udział ponownym długim oklaskiem, który zmuszał do sześciokrotnego podnoszenia zasłony.

TELEGRAMY.

Berlin, 15 kwietnia. (P.) Dzisiaj wieczorem rozpoczęto masowe wydalanie robotników przemysłu budowlanego w całych Niemczech, oprócz Berlina i Hamburga, gdzie jeszcze nie przyjęto ostatecznych decyzji. Usiłowania rządu w celu załagodzenia konfliktu między pracodawcami a robotnikami, spełzły na niczym. Lokaut prawdopodobnie przyjmie rozmiary nieznane dotychczas w Niemczech. Jutro czynności budowlane w całych Niemczech będą wstrzymane.

Petersburg, 15 kwietnia. (P.) Książę i Księżna Fuzimi wyjechali do Moskwy.

Wilno, 15 kwietnia. (P.) Rada miejska uchwaliła przystąpić do budowy teatru popularnego kosztem 150,000 rb.

Wiedeń, 15 kwietnia. (P.) W izbie posłów rady państwa minister skarbu dr. Biliński prosił o przyspieszenie obrad nad projektem prawa o pożyczce w sumie 182 milionów koron, której to pożyczki celem jest zwrócenie skarbowi zaliczeń, wypłaconych urzędowi wojskowemu na wydatki, wywołane przez niebezpieczeństwo wojny po aneksji Bośni.

Wiedeń, 15 kwietnia. (P.) Przybył tutaj Roosevelt z synem.

Londyn, 15 kwietnia. (P.) Izba gmin 334 głosami przeciw 236 przyjęła rezolucję, ograniczającą sesję parlamentarną do pięciu lat. Po mowie Asquitha, Balfour oświadczył, że wyjaśnienia Asquitha są punktem kulminacyjnym rokowań rządu z nacjonalistami irlandzkimi. Asquith — zdaniem Balfoura — w danym razie składa w ofierze godność zajmowanego stanowiska.

Konstantynopol, 15 kwietnia. (P.) W Prisztinie rozpoczęły czynności sądy wojenne. Odbywają się liczne rewizje. Wiele osób aresztowano.

Londyn, 15 kwietnia. (P.) W izbie gmin uchwala o prawie weta lordów izba przyjęła większość 351 głosów przeciwko 246.

Poltawa, 15 kwietnia. (P.) Na stacji Konstantynograd telegrafista Siniernuków wszedł do pokoju, w którym dyżurny urzędnik przygotował 2,924 rb. do schowania w kasie, porwał te pieniądze i, grożąc rewolwerem, uciekł, pozostawiając na stole pokwitowanie organizacji rewolucyjnej.

Nowy York, 15 kwietnia. (P.) Ze Spekenia w stanie Waszyngton donoszą: Pociąg kolei do oceanu Spokojnego, z powodu pęknięcia koła, spadł z nasypu. Trzy osoby zabite. Przypuszczają, że pod szczątkami wagonów znajduje się więcej ofiar.

Chankou, 15 kwietnia. (P.) Stan rzeczy w Czangszu jest poważny. Dom gubernatora podpalono i zburzono. Gmachy konsulatu angielskiego i komory celnej urzędnicy opuścili.

Cudzoziemcy wyjechali z miasta na okęcie handlowym. Do Czangszu wysłano trzy kanonierki.

Poznań, 15 kwietnia. (Wl.) Prowincjonalny komitet wyborczy uchwalił dzisiaj ogłoszenie odezwy, wzywającej wszystkich wyborców, aby wobec niebezpieczeństwa kandydatury niemieckiej oddawali głosy za Nowickim. Odezwa zastrzega się jednak, że komitet prowincjonalny nie zalegalizował dotychczas jeszcze wyboru Nowickiego i że decyzja pod tym względem pozostawiona być musi zjazdowi delegatów komitetów prowincjonalnych.

Bruksela, 15 kwietnia. (Wl.) Strejk górników belgijskich rozszerza się w sposób niepokojący. Rząd polecił wzmocnić wszędzie pogotowie żandarmerii, ponieważ na najbliższą niedzielę oczekiwane są manifestacyjne zaburzenia.

Wiedeń, 15 kwietnia. (Wl.) Koło Polskie uchwaliło bardzo ostrą rezolucję, zajmującą protestujące stanowisko przeciwko polityce ministra skarbu Bilińskiego, jako polityce krzywdzącej Galicję.

Berlin, 15 kwietnia (Wl.) Dziś pruska izba panów rozpoczęła dyskusję ogólną nad ustawą o reformie wyborczej. Kanclerz Bethmann-Hollweg oświadczył, że rząd nie może przyjąć projektu uchwalonego przez sejm, gdyż zawiera duże braki. W mowie swojej usiłował kanclerz trafić do słabszych stron członków izby panów i starał się im niezręcznie pochlebiać.

Kanclerz prosi o wprowadzenie zmian ko-

W czwartek, d. 14 kwietnia r. b., o godz. 10 wiecz., zmarł nasz długoletni członek i kolega, pomocnik naczelnika III-go oddziału

ś. † p.

ANTONI FISCHER.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi w niedzielę, d. 17 b. m., o godz. 4 po poł., z domu № 201 przy ul. Piotrkowskiej, na Stary cmentarz katolicki.

Niech Mu ziemia lekką będzie!

Członkowie Straży zbierają się o godz. 3-ej po południu, w domu rekwizytowym III-go oddziału.

Zarząd i Komendantura Łódzkiej Straży Ogniowej Ochotniczej.

1119

W imieniu rodziny zmarłego ś. † p.

STANISŁAWA GMITRA

wszystkim, tym, którzy wzięli czynny udział w pogrzebie kolegi naszego, a szczególnie szanownemu ks. Jakabisiakowi, dyr. p. Gerliczowi i naczelnikowi rachu p. Bradnickiemu za szczere zajęcie się pogrzebem, składamy z serca płynące staropolskie „Bóg zapłać“.

1106 Pracownicy Łódzk. El. Kol. Dojazd.

Ś. p. Franciszka Dzieciatkowska

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarła dnia 15-go kwietnia, we wsi Modlika. Stroskany mąż z córkami zaprasza krewnych i znajomych na pogrzeb, odbyć się mający w przyszły poniedziałek o 8 rano w parafii Tuszyn.

Zmarła w Warszawie

ś. † p.

EMILIA z LINDNERÓW GUNDELACHOWA,

wdowa po ś. p. Władysławie, obywatelu m. Warszawy, przeżywszy lat 66. Wyprowadzenie zwłok z kaplicy Halpertów na cmentarz ewangelicki do grobów rodzinnych odbyło się dnia 15 kwietnia 1910 roku.

1128-1

rzystnych dla rządu, grożąc, że inaczej zaostroszone stosunki wewnętrzne zaszkodzą ogromnie Niemcom na zewnątrz. Mówcy konserwatywni zwalczali cały projekt oświadczaając, że obecny system wyborczy jest bezwzględnie doskonały. Projekt odesłano do komisji dwudziestu.

Londyn, 15 kwietnia. (Wl.) W Izbie gmin w odpowiedzi na interpelację podsekretarz stanu, Wood, zawiadomił, że w roku 1898 angielskie i niemieckie grupy finansowe zawarły umowę o budowę kolei na półwyspie szandunskim i w okręgu Jangtsenkjangu, rządu zaś nie zawarły umowy formalnej. Umowa pozostała w swojej mocy, ale grupa niemiecka w związku z z angielską oświadczyła, że umowa nie dotyczy pożyczek na budowę kolei: Hankou-Kanton, Hankou-Seczuan. Uznano za stosowne — mówił Wood — wystąpić przeciw oświadczeniu grupy niemieckiej, gdyż doprowadziłoby ono do zaostroszenia konkurencji pomiędzy różnymi grupami.

Moskwa, 15 kwietnia. (Wl.) Wełna niemyta już w zupełności z pierwszych rąk przeszła do handlarzy. Płacili za nią po 7 rb. 40 kop. za pud.

Myta wełna trzyma się w cenach. Za pud płacono po 30 do 31 rb. 25 kop.

Londyn, 15 kwietnia. (Wl.) Ceny wełny na rynkach angielskich mocne pomimo znacznego dowozu.

Z ostatniej chwili.

Poznań, 16 kwietnia. (Wl.) Wczorajsze niezalegalizowanie przez prowincjonalny komitet wyborczy kandydatury poselskiej Nowickiego, pogłębiło jeszcze bardziej antagonizmy w obozie polskim. Opinia publiczna zwraca się coraz ostrzej przeciwko posłowi Dziembowskiemu, jako głównemu sprawcy obecnej sytuacji, on bowiem kierował zakulisowo całą akcją, zmierzającą do zwalczenia Nowickiego.

Berlin, 16 kwietnia. (Wl.) Korespondent petersburski „Tageblattu“ donosi, że pogłoski o za niechaniu rewizji marynarki na skutek interwencji wysoko-postawionych osobistości znalazły potwierdzenie w poufnym oświadczeniu Stolypina, który na ostatniemu przyjęciu u siebie zapewnił posłów prawicy i nacjonalistów, że w marynar-

ce niema żadnych złodziei i dlatego niema potrzeby przeprowadzenia rewizji. Dla uspokojenia jednak opinii publicznej odbędzie stała komisja rewizyjna, istniejąca przy ministerium marynarki rewizyję, a na czele komisji stanie książę Wiaziemskij.

Poznań, 16 kwietnia. (Wl.) Rząd pruski czyni od dłuższego czasu starania o dogodniejszą komunikację kolejową z Berlina do Łodzi i Warszawy przez Kalisz. Władze rosyjskie, jak donoszą pisma miejscowe, są temu przeciwnie.

Berlin, 16 kwietnia. (Wl.) W Josue (Ameryka) było olbrzymie trzęsienie ziemi. W ciągu 24 godzin było 30 wstrząśnień. Setki domów zawaliło się. Mieszkańcy obozują przed miastem. Straty kolosalne. Wiadomość wymaga potwierdzenia.

Berlin, 16 kwietnia. (Wl.) Korespondent specjalny „Berliner Tageblattu“ donosi, że wprowadzenie regencji spowodowało w zdrowiu Menelika pogorszenie. Położenie w Abissynii niezmiennione.

Samobójstwo.

(f) Dziś o g. 2 i pół p. p. w domu przy ulicy St. Zarzewskiej 81, powiesił się 56 letni Johan Steigert, robotnik-farbiarz i dzierżawca tegoż domu.

Przyczyną samobójstwa ma być masowe wyprowadzenie się lokatorów z dzierżawionego domu. Zwłoki zabezpieczono do zejścia władz sądowniczych.

Odpowiedzi Administracji.

Panu Karol. Kol. Już posiadamy na składzie ozdobnie oprawny „Willanów“ ilustrowany, opisujący siedzibę Sobieskiego. Cena dla prenumeratorów tylko 75 kopiejek.

Panu Michałowi S. Słusznie wymaga od pana roznosić po 15 kop. za zeszyt „Krakowa“, gdyż pan po „Kraków“ zgłosił się dopiero teraz; nie mamy bowiem Szan. Pana zanotowanego w swoich kwitaryuszach. Zaznaczyliśmy z góry, że tylko ci, co zgłoszą się w odpowiednim terminie, mogą korzystać z takich ustępstw, opóźniający się niech sami sobie przypiszą winę. I w ten sposób wydawnictwo ma Szan. o 50 proc. taniej. Wydawnictwo będzie kosztowało około 6,000 rb. Tylko prenumeratorzy od początku, płaci obecnie za zeszyt 10 k.

OFIARY.

Na gniazdo Tow. opieki nad dziećmi.

Marya P. 1 rb.

Na chorego umysłowo (w Kochanówce) Stanisława Pietrzaka.

Onufry K. 50 kop.

Numer dzisiejszy składa się z 12-stu stron.

Piotrkowska № 192 (dawniej № 200)

LECZNICA ZĘBÓW

M. Riesnik-Epstein.

Plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu. Specjalne laboratorium zębów sztucznych i złotych koron.

Reparacje i przeróbki sztucz. zębów napoczekaniu.

Ceny bardzo przystępne. 2596

DROBNE OGŁOSZENIA.

A.A.A.A. Nauczycielki, nauki, niemiecki, francuski, czyste, ochroniarzki, bony z szyciem na miesiące letnie, na stałe poleca Biuro Pedagogiczno-rekomendacyjne Ludwińskiej, Piotrkowska 92. 1911-125

AAA! Zakład letni, czarny, długi, wolny zaraz do sprzedania. Wiadomość Przejazd 48 m. 12. 1522-4-2

A.A.A. Nauczycielkę z wyższym wykształceniem z muzyką, niemiecki, francuski, poleca Biuro Pedagogiczno-rekomendacyjne Ludwińskiej, ul. Piotrkowska Nr. 103. 2200-4sw-1

AAA! Niemka z Wrocławia, nauczycielka z wyższym wykształceniem, niemiecki, gospodyni, pielęgniarzka, francuski—poleca Biuro Pedagogiczno-rekomendacyjne Ludwińskiej, Piotrkowska 103 165184w85

A.A. Niemkę pończanankę z muzyką, chlubnymi świadectwami poleca Biuro Pedagogiczno-rekomendacyjne Ludwińskiej, Piotrkowska 92 2145-3-2

A. Do sprzedania willa pałacowa o 13 pokojach, pod Łodzią, w pięknym położeniu, uroczyste letnisko, woda i laszek bliźniatko. Cena 10.000 rb. Bliższa wiadomość ul. Krótka Nr. 9, m. 15. 876-6-5

A. Przyjmuje się reperację białych i garderoby, Benedykta 18, m. 8 2189-1

A. Jedyny zakład na Królestwo i Zach. Kraj—Kursy Syrokomla-Syromskiego, Warszawa, Hoża 7, pałac. Przyjmuje zapytany na letni semestr od 4-8: na odciołników pierwszego, drugiego rzędu, rancę urzędniczą, czterech-sześcioro, siedmiu klas korpusu. W r. 1909 zdało 85%, a 190-90% (przy korpusie). 1089 531

B. Rydzka węglarka do sprzedania. Radwańska № 71 m. 5. 2135-6-2

B. Rydzki nowe do sprzedania. Cegielińska № 62 2075-3-3

C. Człowiek w średnim wieku, znający języki polski i rosyjski i rachunkowość, poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty w Adm. „Rozwoju“ A S 2091-3-3

C. Człowiek młody, umiejący czytać i pisać po polsku i rosyjsku, będąc parą lat pisarzem prewentowym poszukuje jakiegokolwiek posady. Na żądanie kaucya. Składowa № 31 mieszka 32. 2123-3-2

C. Chłopiec 15 letni z 2-klasowym wykształceniem poszukuje praktyki w fabryce lub kantorze Ul. Nowaka № 6 m. 1, na Bełutach 2012-3-3

D. Do sprzedania warsztat slusarski z powodu wyjazdu. Nowo Cegielińska 12 2006-3-3

D. Do wynajęcia zaraz 3 pokoje, kuchnia z wszelkimi wygodami. Wysoka 28, przy Nawrot, w pałacyku. 2112-2s2

D. Do sprzedania kawiarnia lub sklep kolonialny. Wiadomość w sklepie, Widzewska № 158 2156-3-1

D. Dwie beczki świeżej, dobrej kapusty do sprzedania zaraz. Średnia № 98, sklep kolonialny. 2129-2-2

D. Do sprzedania 2 bucki: jedna z węglem, druga z produktami spożywczymi (sklepek) Staro-Zarawska nr. 23 w piwiarni. 2116-2-2

D. Do sprzedania sklep dystrybucyjno spożywczy z magłem Ul. Luży 11 2133-3-2

F. Fortepian krótki czarny, wiedeński sprzedam tanio Andrzeja 49 m. 6. 2088 3-3

F. Fortepian tanio do sprzedania. Wiadomość Średnia № 24 mieszkania 6. 2099 3-3

J. Jest do sprzedania plac 33x70 przy ulicy Marysińskiej. Wiadomość ulica Piotrkowska 121 m 14 1980-3cs3

J. Jest do sprzedania bilard kręgielkowy. Gubernatorska 30. 2121-3-2

J. Jest do sprzedania piwiarnia w dobrym punkcie przy rynku Targowa 57. 5184-3-2

K. Księgarnia do sprzedania z powodu choroby. Piotrkowska 307 Górny Rynek. 2128-3-2

K. Kobieta inteligentna poszukuje mieszkania przy rodzinie Oferty w „Rozwoju“ dla „A. T.“ 2181-1

K. Kamizelczarkę zdołną, a także uczeniec poszukuję, zgłosić się Nawrot 62 m 7. 2180 3 1

K. Kto bez zajęcia lub ma trochę wolnego czasu wieczorem, nawet w niedzielę, a posiada 50 rubli kaucyj, ten może dostać posadę na letni sezon. Adresy proszę składać w „Rozwoju“ pod „I. K.“ 2178-1

M. Maszyny 2 Slingera prawie nowe, bębnowa i pierścieniowa i maszyna za 18 rubli do sprzedania. Konstantynowska 7 m. 16 2004w20cs3

M. Mieszkanie przy rozdzielnia dla panienki, Piotrkowska Nr. 83, m. 36 2167-3-1

M. Motocykl 4 HP w najlepszym porządku i żyrandol gazowy pokojowy tanio sprzedam, Orla Nr. 2. Ślusarnia 2182-2w-1

N. Nowe magle do sprzedania Łódź Zgierska № 24, B. Kapeczyński. 2165-2-1

N. Nowość, jakiej Łódź nie widziała! Krzesła tanie nadzwyczaj mocne. Nawet najmniejsi zamożni mogą się w nie zapatrzyć. Piotrkowska № 183 1852csw7s6

P. Potrzebna podręczna i uczenia do krawcowej. Orla 5 m. 28 2092-3-2

P. Potrzebny czeladnik krawiecki i uczeń. Piotrkowska 3 2060-2s2

P. Potrzebna pracownica z dobrymi świadectwami. Łąkowa № 32. 2055-2s2

P. Plac 360x100 przy zgierskiej remizie, miejscowość zwana „Helenówek“, zdatny pod budowę letnich mieszkań lub fabryki, na nim domek murowany, zabudowania gospodarcze, 2 stawy zarybione, 75 drzewek owocowych sprzedam Piotrkowska nr. 111, magazyn obuwia. 2076-5-2

P. Potrzebny zaraz starszy chłopiec. Wymagana kaucya paru rubli. Biuro gazet, Piotrkowska nr. 19 od 4-6 wieczorem. 2103-2-2

P. Poszukuje się pokoju umeblowanego z oddzielnym wejściem w obręb ulic Targowej, Przejazd, Juliusza i Widzowskiej. Oferty uprasza się składać w Adm. „Rozwoju“ pod „Pokoje“. 1972-2s2

P. Pracownia sukien damskich i kostiumów wykonywa elegancko Widzewska 133 m. 7 II piętro. 2023-4-3

P. Poszukuję posady pomocnika maszynisty w fabryce. Wiadomość ulica Wysoka nr. 18 m. 26. 2104-3-3

P. Pralnia bielizny została przeniesiona z ul. Orlej Nr. 14, na ul. Widzewską Nr 119 2 13 3 3

P. Potrzebni anszlegierzy (slusarze) na lepsze roboty; również może się zgłosić tokarz, umiejący robić na warsztacie. Mikołajowska 20 2126-3-2

P. Poszukuję jakiegokolwiek zajęcia, znam języki polski i rosyjski. Rżgowska 45, M. Guc. 2120-3-2

P. Potrzebne zdolne staniczarki i spódniczarki oraz uczeniec do kapeluszy Widzewska nr. 51. 2119-3-2

P. Potrzebny chłopiec do posług kantorowych. Piotrkowska 92, kantor służby 2144-3-2

P. Potrzebna prasowaczka chemiczka. Wólczawska nr. 94 w pralni. 2140-3-2

P. Potrzebna zaraz dziewczynka do dziecka, do lat 15. Wiadomość Zawazka nr. 7, Restauracja. 2137-3-2

P. Potrzebne zdolne panny do krawieczyzny. Szosa Pabianicka nr 44 m 22, A Szubert. 2086-3-3

P. Potrzebne panny i uczeniec do szycia Wólczawska 179 mieszkania 15. 2052 3-3

P. Piwiarnia do sprzedania, wiadomość: Zgierz, Piątkowski Nr 19. 2172-2-1

P. Potrzebna prasowaczka. Główna № 9. 2173-3-1

P. Potrzebny czeladnik szewski na wszelką robotę, ul. Widzewska Nr. 50 Suwański. 2186-1

P. Pokój umeblowany z osobnym wejściem do wynajęcia, Andrzeja 7, m. 32 2187-1

P. Pokój przy rodzinie chrześcijańskiej z meblami lub bez do wynajęcia, Andrzeja 46, m. 10. 2192-2-1

P. Piwiarnia do sprzedania z powodu zmiany interesu Widzewska № 90 w sklepie Jakubowicza. 2153-3-1

P. Potrzebna paana do krawieczyny w domu prywatnym. Mogą się zgłaszać tylko uzdolnione. Dębowa № 7 m. 11. 2163-1

P. Potrzebne zdolne podręczne i uczeniec do pracowni sukien E. Czajkowski, Składowa Nr 21, m. 10. 2193-2-1

P. Posady w kantorze poszukuje były uczeń 5-jej klasy polskiego gimnazjum, posiada praktykę, zna język niemiecki. Łaskawe oferty w Adm. „Rozwoju“ sub. „S. M.“ 2176-1

P. Potrzebna prasowaczka do pralni i potrzebne dziewczęta do nauki kamizelek, ul. Widzewska Nr 135. 2177-1

P. Potrzebna do domu prywatnego szwaczka, szyjąca szlafroki, bieliznę i dziecinne sukienki. Wiadomość: ul. Benedykta 37, m. 7 w niedzielę do 2-jej 2190-1

P. Potrzebna prasowaczka, Piotrkowska Nr 108 2191-2-1

P. Potrzebna osoba znająca kuchnię i szycie, Piotrkowska 111, mieszka 2. 2194-1

P. Potrzebne kompletne zdolne staniczarki, spódniczarki i uczeniec, Piotrkowska Nr. 83, m. 31, Karwowska. 2197-1

P. Pokój z oddzielnym wejściem od frontu, słoneczny, przy rodzinie zaraz do wynajęcia, Składowa 18, m. 17 2179-3-1

P. Przybiakafa się koza. Odebrać można Widzewska № 78 u stróża 2169-2-1

P. Przybiakafa się pies, wyżał biały, uszy i łaty brązowe. Odebrać można: Bałuty, Spacerowa nr 13, Jan Kleinich. 2047-3-3

R. Rządca-ekonom, doświadczony, samotny, w sile wieku, potrzebny zaraz do zarządu małym folwarczkiem. Oferty w Administracji „Rozwoju“ pod K. S. 2185

R. Rowler do sprzedania Nawrot № 63 felczer 2150-3-1

R. Rowler z wolnym kołem do sprzedania, ul. Widzewska Nr. 152, m. 40. 2174-1

S. Sklep spożywczy do sprzedania niedrogo z powodu wyjazdu na wieś. Zielony Rynek nr. 35, w mydlarni. 2152-1

S. Sklep spożywczy zaraz do sprzedania. Wiadomość Staro-Zarawska nr 146 2160-2-1

S. Stróż potrzebny. Wiadomość Zgierska nr. 54 w aptece. 2159-1

S. Są do sprzedania meble dębowe prawie nowe, pianino Scuderera z moderatorem prawie nowe i różne inne rzeczy, ul. Targowa Nr 28, m. 9 2184-1

S. Sklep spożywczo dystrybucyjny do sprzedania z powodu wyjazdu. Suwańska 23. 217-3-1

S. Sklep spożywczy w dobrym punkcie do sprzedania z powodu wyjazdu. Ul. Otocckiego 2, Nowe Choiny 2132-3-2

S. Sklep dystrybucyjno-spożywczy jest do sprzedania zaraz Ul. Rżgowska 73. 2147-5-2

S. Sprzedam parę rasowych cetrów maści żółtej, suka premlowana i dobrze ułożona. Ulica Nowaka nr 24, S. Derbicki. 243-2-2

S. Sklep krawieczyzny tanio do sprzedania. Wiadomość: Anny Nr. 19, w klepce. 2089-3-3

S. Sklep spożywczy do sprzedania z powodu zmiany interesu Ul. Żelazna przy Szostke Rokieluskiej № 12 Pożądane zaraz 2079 3 3

S. Sklep spożywczo-dystrybucyjno galanteryjny do sprzedania. Wiadomość w Adm. „Rozwoju“. 2084-3-3

S. Sklep kolonialno-dystrybucyjny z prawem na sprzedaż piwa do domów—kto zechce założyć—do sprzedania, albo urządzenie zaraz Łowicka 5. 2183-3-1

U. Uczeń do kantoru, syn porządnego rodziców, z ładnym charakterem pisma, potrzebny. Konstantynowska 98. 2127-3-2

U. Urządzenie sklepowe do sprzedania. Tamże kapusty 3 beczki tanto do sprzedania Aleksandrowska nr. 56. 2162-3-1

W. Ważne dla sklepów spożywczych: Artykuły masarsko-rzeźnicze nagrodzone na wystawie Łódzkiej, sprzedają po cenach bardzo umiarkowanych. — Łódź, ul. Średnia 24 2161-3ps-1

W. Wyprzedają różne meble z powodu wyjazdu. Piotrkowska Nr. 157 m. 10, lewa oficyna. 2090el2sp2

Z. Z powodu wyjazdu pralnia do sprzedania Długa № 25 i Zawadzka № 37. 2003cs3

Z. Zakład fryzjerski, egzystujący od lat 16-tu w dobrym punkcie zaraz do sprzedania Wiadomość w Administracji „Rozwoju“. 2058-3sp2

Z. Zaginęła suczka biała, pudlica, wabi się Flga. Uprasza się o odprowadzenie jej na ulicę Pańską nr. 69-3, za wynagrodzeniem. 246-3-2

400 metrów nad poziomem morza w parku zamku Pillickiego, 2 mile od Zawiercia i Wolbromia szosa, letnie mieszkania 1 do 7 pokoi (umeblowane lub nie), kościół, doktor, apteka, poczta, telegraf, wypożyczalnia książek, wszelkie produkty na miejscu. W święta grywa orkiestra. Okolica nadzwyczaj malownicza i zdrowa. Wiadomość: Zarząd dóbr Pillica, poczta Pillica. 288-2c-1

6000 rubli poszukuję na 1-szy numer hipoteki po Towarzystwie na 7%. Oferty Adm. „Rozwoju“ pod W. W. 2150 3 1

6000 rubli do wypożyczenia na I numer hipoteki. Wiadomość u B. Kapeczyńskiego, ulica Złoterska Nr 24. 2164-2-1

Z. Zaginął kwit od paszportu za Nr. 179 na imię Józefa Matyławicza, wydany z kancelarii polemajstra m. Łodzi 218-3-1

Z. Zaginęła książeczka legitymacyjna na imię Wacława Wiądarkiego, wydana z magistratu m. Łodzi. 2170-1

Z. Zaginął paszport na imię Andrzeja Prochowskiego, wydany z gminy Osiek, gub. radomskiej. 2175-2-1

Z. Zaginął paszport na imię Andrzeja Grabowskiego, wydany z gminy Radogoszcz, pow. łódzkiego. 2064-3-3

W poniedziałek, po wyjściu z wagonu pociągu, który przychodził o 12 z Kalisza,
znalazłem zegarek
srebrny. Odebrać go można: Radwańska 26. 1124-7

Bezpłatnie
do zabrania kilkaset fur kamieni z placu węglowego M. Abramowicza Kolajna 8. 1123-1

Zagubiono świadectwo zaliczeniowe za № 50326 na sumę 59 rb. 60 k. z przesyłki Łódź F. Wierzbnik № 20156, wydane mi przez ekspedycję towarową drogi żel. Fabr. Łódzkiej w dniu 1/XII 1906 r. Świadectwo to należy uważać za bezwartościowe — M. Lipskiej. 1112-3-1

Dobrze prosperująca
Piwiarnia
z powodu choroby do sprzedania. Wiadomość w „Rozwoju“. 1094

Potrzebne są panny
do poprawiania bluzek.
Maison Margot
Piotrkowska 47. 1095 3-2

ZAGUBIONO
świadectwo zaliczeniowe za № 24004, na sumę 35 rb. 75 kop, z przesyłki Łódź F. — Miecichów № 189541; świadectwo to wydane mi przez ekspedycję towarową drogi żel. Fabr. Łódzkiej w dniu 10/23 lutego 1910 r., które należy uważać za bezwartościowe. Dnia 28/III (8-IV) 1910 r. 1088-3-2 N. Wjnsztadt.

Inżynier-Mechanik
młody, energiczny, z praktyką biurową i warsztatową, poszukuje posady w fabryce lub biurze technicznym. Łaskawe oferty proszę składać w adm. „Rozwoju“ okazie elowi kwitu № 57 1069

DOM murowany z oficyną drewnianą, razem 8 mieszkań — do sprzedania. Radogoszcz, plac Bangolda, ul. Krzyżowa Nr. 12, właściciel J. Bieganowski Wiadomość na miejscu. 1064-1-3

3 letnie mieszkania
do wynajęcia w Rżgowie przy skwerze Wiadomość w piekarni Łukasza na miejscu 975-3-3

Lokal
składający się z 2-oh pokojów — zaraz do wynajęcia Ul. Spacerowa 11 Wiadomość u właściciela doma. 1085 3-3

Plac
do sprzedania przy ul. Przejazd. Wiadomość: Szymkowicz, Piotrkowska 82. 1087-3-1

Potrzebni są
za dobrą prowizją agenci do sprzedaży damskiej i dziecięcej garderoby na wyplatę; także potrzebne są: zdolna spódniczarka, podręczna i uczeń ce. Róg Wysokiej i Miedzianej № 1. 1057-1

Teatr Polski

Cegielniana 63.

Jutro po południu

„KONCERT“

Komedya w 3-ach aktach H. Bahra.
Początek o godzinie 3-ej po południu.

„ELEKTRA“

tragedya w 1 akcie
Hugona Hoffmannsthal

i „Wierzyciele“

tragikomedya w 1-ym akcie
A. Strindberga.
Początek o g. 8 m. 15 w.

KORZYSTAJCIE Z OKAZYI!

Tylko krótki czas
trwać będzie moja
Konkurencyjna

Wyprzedaż o 25% taniej.

Największy wybór
ubrań męskich
damsk. i dziecin.

L. Klejnoth, Piotrkowska 99.

№ 98.

Przed wyjazdem zagranicę proszę odwiedzić nasz in-
teres, który został zaopatrzony w najnowsze fasony
i tanią kolekcję

Damskich Ubrań

tu u nas na miejscu.

Szanowne Panie podziwiają

nasze ubiory i mile je kupują.

Wymagające Panie, które uważają na dobry krój i naj-
nowszy materiał oraz staranne wykonanie, zainteresują
się moimi wystawami.

Damskie żakiety	od Rb. 6.—
„ z czarn. sukna (70 cm. długie) „	„ 10.—
„ „ „ „ (100 cm. „) „	„ 12.—
„ palta „ „ „	„ 12.—
„ z ograniczonego materiału „	„ 18.—
„ kostyummy z szewiotu granat. (bez podszewki) „	„ 18.—
„ „ kolorowe wełniane „	„ 8.50
„ „ z szewiot. granat. na radomce „	„ 23.—

Kostyummy modelowe	od Rb. 40.75
Kimona w wielkim wyborze i w różnych kolorach	od Rb. 14.—

Emil Schmechel

№ 98. Piotrkowska № 98.

1129-6

Tylko na czas krótki w Łodzi!

„Première Expédition volante par Europe“. Pierwszy raz w Rosji!

Oryginalna Wystawa

prof. Camescasse, medycznego fakultetu w Paryżu
Bagno wielkoniemiejskie i tegoż skutki. **Tylko dla Panów!**
Panom wstęp wzbroniony. Młodzieży do lat 18 wstęp policyjnie
wzbroniony. (Otwarta od 10 rano do 10 wieczorem.)
Cegielniana № 69, obok Teatru Polskiego. 1080-2-1

Nowootworzony magazyn damskich kapeluszy z Warszawy

p. f. „PARISIENNE“

Łódź, ul. Cegielniana № 27.

Po powrocie z zagranicy poleca najświetniejsze fasony
i inne nowości sezonowe. 1103-3-2

Potrzebna panienska

do sklepu rzeźniczego.
Wiadomość: Piotrkowska № 95,
od 7-8^{1/2} 1092-3-2

3000 lub 4000 rb.

są do ulokowania zaraz na I szy
numer hypoteki. Wiadomość u
adwokata Antoniego Lipińskiego,
Zawadzka № 26, w godzinach
przynieć 1090-3-2

Panna

ukończywszy kursy handlowe ze
znajomością buchalteryi, poszuku-
je zajęcia. Wiadomość w admi-
nistracji „Rozwoju“. 1001 14'3

№ 2732.

Obwieszczenie.

DYREKCJA

Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy, podaje do po-
wszechnej wiadomości, iż zażądane zostały pożyczki na nie-
ruchomości:

1. pod № 1068R przy ulicy Nowo-Zarzewskiej, przez Apolinarego Kępańskiego, odnowiona z konwersją Rb. 9,200 i dodatkowa z przeszacowania Rb. 10,000;
2. pod № 192 przy ul. Stary Rynek, przez Edgarda-Zoe-Hanboldta Ludwiga, pierwotna Rb. 13,000;
3. pod № 902e przy ul. Słowiańskiej, przez Karola-Emila i Bertę małżonków Hecker, pierwotna Rb. 14,000.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych po-
życzek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcji w prze-
ciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwiesz-
czenia.

Łódź, dnia 16 kwietnia 1910 r.

1127-1

TEATR POLSKI w ŁODZI

(Cegielniana № 63).

W poniedziałek, dnia 18 kwietnia, da

KONCERT FRANCUSKI

p. Chambey

Śpiewak i monologista koncertowy paryski, artysta dworów
kilku monarchów.Bilety wcześniej nabywać można w cukierni p. Roszkowskiego
codziennie od godz. 10 rano do 2 po południu, a wieczorem od godz.
5 w kasie teatru. 1113JEZELI
CIERPICIE NAzawroty głowy,
migrenę,
nawralgię,
omdlenia i t. p.,
jeżeli odczuwacie
osłabienie pamięci,lęk bez powodu,
przygnębienie
umysłu,
brak myśli,
obniżoną zdolność
do pracy;jeżeli ulegacie zwiększonemu rozdrażnieniu, częściej bez-
sensowności, przykrym snom,

ATAKOM NERWOWYM

i jeżeli pragniecie pozbyć się szybko tych dolegliwości
drogą pewną, racjonalną, a co najważniejsza, bezpieczną,
zamówcie u nas broszurę popularną z dodatkiem

dużej próby bezpłatnie

którą wysyłamy każdemu. Na przesyłkę należy dołączyć
dwie marki 7 kop.Dr. med. KAROL HARTMAN, Petersburg,
Wozniesińskijskij Prosp. 57-82 B. 1027-1

Place budowlane

są tanio do sprzedania w Chojnach

przy ulicy Rzgowskiej położone i oddalone o jedną wiorstę
od stacji drogi żelaznej Chojny.

Bliższych szczegółów udziela

p. Otto Zimerman w Chojnach w Zakładzie lecz-
niczym. 1117-5-

Zarząd Bałuckiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu

w Bałutach pod Łodzią

zawiadamia pp. członków, że

Ogólne Zebranie Członków
za I-y okres operacyjny Towarzystwa

odbędzie się dnia 27 kwietnia r. b., t. j. w **środe**, o g. 7-iej wiecz., w sali p. Kuhna przy ul. Zawadzkiej № 22, na Bałutach, — z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie zebrania przez prezesa Rady, wybór przewodniczącego, asesora i sekretarza;
2. Odczytanie sprawozdania za I okres operacyjny Towarzystwa;
3. Odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej;
4. Odczytanie sprawozdania Rady;
5. Podział zysków;
6. Przedstawienie budżetu za 1910 r.;
7. Wnioski członków.

1052 3

!! BARDZO WAŻNE !! 943-6-6

dla fabryk i każdego domu uniwersalny klej

„GLUOL”

GLIOLEM można reparaować obawie bez szycia, kalosze, celuloid. — GLIOLEM można sklejać porcelanę, fajans, drzewo, marmar, kość, róg i wszystkie przedmioty domowe, które wymagają klejenia; sklejonny przedmiot GLIOLEM może leżeć nawet w wodzie gorącej lub zimnej — nie rozklei się. — GLUOL nie boi się żadnej temperatury. — GLIOLEM można sklejać pasy transmisyjne nowe i stare mocno zaoliiwione i różne, jakie używa się w fabrykach, gdzie jest wilgoć lub gorączka. — Na GLUOL można klejać szpice stalowe w czółenka przy warsztatach tkackich, gdzie jednocześnie klei się i czółenka. — GLUOL można zastosować w młynach do naklejania gaz jedwabnych. — GLIOLEM zalewa się pęknięte kopyta końskie. — GLUOL winien być w każdej fabryce i każdym domu.

Generalny reprezentant na Królestwo Polskie

ST. GOSZCZYŃSKI, Łódź, Nawrot № 11 m. 16.

Instytut języków nowożytnych
D-ra KUMMERA

Poludniowa 3.

Piotrkowska 16.

Odbývające się corocznie

bezpłatne kursy języków nowożytnych

rozpoczynają się dnia 18 kwietnia na zwykłych poniżej wymienionych warunkach:

- 1) Na wyżej wymienione kursy mogą się zapisywać Panie i Panowie, mający przedwstępne znajomości oznaczonych języków lub nie posiadający takowych.
- 2) Lekcje odbywać się będą w godzinach popołudniowych i wieczornych i są **ZUPEŁNIE BEZPŁATNE**. Za wydatki, jak: ogłoszenia, światło, usługa i t. p. Każdy z uczniów wpłaca z góry rb. 7 kop. 20 za kurs półroczny.
- 3) Zapisy przyjmuje kancelarya instytutu codziennie od 10 — 12 przed południem i od 5—10 wieczorem najdalej do dnia 18 kwietnia.

Dla każdego języka urządzone są tym razem 4 rozmaite kursy, tak, że każdy uczeń stosownie do swych wiadomości do odpowiedniej grupy przystąpić może.

- Grupa A** (kurs metodyczny) przeznaczona jest dla początkujących, nie posiadających żadnych wstępnych wiadomości w danym języku.
- Grupa B** (kurs konwersacji) dla osób, mających małe znajomości danego języka;
- Grupa C** (kurs gramatyki i stylistyki) dla osób, posiadających stosunkowo bogaty zasób słów i będących w stanie porozumieć się w danym obcym języku, lecz życzących się udoskonalić w gramatyce i stylistyce.
- Grupa D** (kurs stylistyki i korespondencji) dla tych osób, które znają dobrze gramatykę i płynnie mówią.

Dyrekcya Instytutu języków nowożytnych D-ra Kummera.

1056-3-3

ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE!

Angielskie **ochraniacze obcasów (gumki)** patentow.

„Dermatine” z gwiazdkami mosiężnymi 1006 24

uznane powszechnie za **najlepsze, bo najtrwalsze!**
Z powodu pojawienia się na rynku handlowym ochraniaczy, naśladowujących nasz wyrób, zwracamy uwagę na napis „DERMATINE”, pomieszczony na każdym ochraniaczu.

The Dermatine Comp. L-ted w Londynie.
Przedstawiciel: P. RAJNER, Łódź, Wólczańska № 21, telef. 1327.

Smaczne i zdrowe Pieczywo

poleca piekarnia

R. TREKLER, ul. Cegielniana № 67.

Chleb na sposób moskiewski wyrabiany przez specjalistów fachowych. Czystość i higiena wypieku gwarantowana.
Fille: Piotrkowska 116 i Orła 8. 1588-100-72

M. LENTZ, Widzewska 77.

№ telefonu 14-36.

Przeprowadzki w mieście i do wszystkich miejscowości w świecie bez przeładowania

Opakowanie i przechowywanie mebli.
Dostawa i odstawa towarów. Dostawa węgla i drzewa rozpałowego. Przewóz na kas ogniotrwałych

WILLA

pod Zgierskim lasem — z zabudowaniami murowanymi sprzedaje się.

Wiadomość u adw. przys. Karwacińskiego, Zawadzka № 1.

A. O. TESCHICH

Łódź, Widzewska № 62

Fabryka tektury smołowcowej i asfaltu

Poleca na nadchodzący sezon budowlany: najlepszą tekturę dachową „Bitum” z dodatkami, smołę z węgla kamiennego, lak asfaltowy, asfalt mineralny i sztuczny, pak z węgla kamiennego, masę kleistą (klebemasse), holcement, płyty terrakotowe, cegłę ogniotrwałą, portland-cement, mączkę i glinę szamotową, płyty piaskowe na troinary i t. d. **Specjalność: krycie i konserwacja dachów oraz roboty asfaltowe.**

722-d-5

WYSTAWA

PRZYRODNICZA — na rzecz Łódzkiego Gniazda Towarzystwa Opieki nad Dziećmi
Mikołajewska 40. Mikołajewska 40.
Otwarta od 10 rano do 10 wieczorem
Wejście dla dorosłych 25 k., dzieci 10 k. 997-4-2

Dla Przemysłowców i Amatorów!

Grunt na rogu szos Pabianickiej i Tuszyńskiej, obszaru 60 morgów polskich, ma być rozparcelowany na działki dla zakładów przemysłowych i domów mieszkalnych na dogodnych warunkach spłaty. Bogaty w wodę, ma spadek, plac targowy, miejsce pod budowę szkoły i przystanek tramwajowy.

Grunt będzie otoczony przy obydwóch szosach aleją drzew. Przywózka i wywózka materiałów z dworca w Chojnach. **Cena placów od 300 rb.** Także park około 6-ju morgów jest wart nabycia.

Szczegóły u Piotra Hasenclewera, Ruda Pabianicka.

908-5-3

Protegujcie
Wyrób krajowy

KREM „Surprise”
D ra Chem.
S. Ludwinowskiego
czyści, konserwuje, zmiękcza
obuwie
i wszystkie
rzeczy
skórzane

Żądać wszędzie.

Reprezent. dla Łodzi: Tow. Akc. Lud. Spiess i Syn. 917-9-5

Piotrkowska 117.

Skład Masła

Otylji Tauchert

Poleca znane ze swej dobroci Masło
Smietankowe, Świeżo solone i Kuchenne.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna.
980-4 Dostawa do domów!!!

Piotrkowska 117.

LETNIE MIESZKANIE

dla pojedynczych pań i panienek z całym utrzymaniem — 5 wiorst od st. Koluszki o 3 wiorsty od st. Słotwiny **Willi w ogrodzie** tuż przy samym **sosnowym lesie**. Miejscowość sucha, zdrowa, spokojna i pewna **Opoka troskliwa**. Korepetycje i fortepian na miejscu. Wiadomość: Konstantynowska № 10 m. 2. 934-6

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.

Ogólnie znana lecznica chorób zębów

lekarza d-ty H. Pruss.

42r0

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.

Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów. Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).

Reparacje i przeróbki sztucznych zębów NA POCZEKANIU. Gabinet prywatny lekarza d-ty H. Pruss znajduje się przy lecznicy.

Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

Lecznicza chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Roentgenowski i Światło-leczniczy

D-rów L. Falka, Z. Golca, St. Jelnickiego
WÓLCZAŃSKA № 36.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych — plac za poradę 60 kop.

Leczenie promieniami Roentgena, lampą Finsena i Kromayera. Prądy o wysokim napięciu (Arsonwalizacja). Elektroliza, masaże wibracyjne i leczenie gorącym powietrzem. Kąpiele elektryczne i sinusoidalne. Badanie krwi na syfisy i badanie mamek z wydawaniem świadectw. Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11—12 pp. i od 7—8; w niedziele i święta od 8—10 rano i od 12^{1/2} do 1^{1/2} po południu. 2145r

Dr. Felks Skusiewicz
Choroby skórne i weneryczne
Andrzeja 13.
Przyjmuje od 9—10^{1/2} rano i od 4—8 po poł. W niedziele i święta od g. 10—1. 507—d

Dr. Edward Mittelstaedt
mieszka obecnie MIKOŁAJEWSKA 28 67
przyj. od 8—9^{1/2} r. i od 5—6^{1/2} pp.
Choroby wewnętrzne i nerwowe. 1429—r

Dr. med. St. Bartoszewicz
przyjmuje do g. 10 r. i od 4—7 pp.
Analizy lekarskie
dla celów dyagnostycznych.
Zawadzka № 1, d. Scheiblera,
tel. 33. 687—12—0

ZĘBY sztuczne od 75 k.
Plomby od 50 k.
na kauczuku, złocie—
bez wyjęcia korzeni. Plombowanie
złotem, srebrem, porcelaną. Wyj-
mowanie zębów bez bólu.
Przeróbka i reparacje na pocze-
kaniu. Lek.-dent. S. LIPOWSKI,
Piotrkowska 92. 381r

Dr. T. Mogilnicki
powrócił.
ZAWADZKA 4, telefon 13.44.
Choroby dzieci.
Przyjm 9—10 r. i 4—5 pp. 1086

Dr. Zofja Garlicka
mieszka obecnie
Nawrot 1 (Piotrkowska 126)
Telefon 10.14.
Chor. kobiece, Akuszerya
9—10 rano, 4—6 po poł. 1997r

Dr. med. Z. Golc
chor. skórne i wenerycz.
PIOTRKOWSKA 86 m. 6. 799r

Dr. Jelnicki
ul. Andrzeja 7
Choroby skórne, wene-
ryczne i moczopłciowe.
Godziny przyjęć: panowie od g.
9—11 r. 15—8 po poł., panie
4—5 po poł.; w niedziele i święta
8—12 r. 1463r

Dr. Jan Pieniążek
sp. ch. nosa, gardła i uszu
przeprowadził się na
ulicę Piotrkowską 126.
Przyjm. od 11 do 12 w poł.,
i od 5 do 6^{1/2} wiecz., w niedziele
i święta od 9^{1/2}—11 rano. 1350d

Dr. I. Silberstrom
Ul. Promenada 13 róg Benedykta
Choroby weneryczne (sy-
philis) i moczopłciowe,
skóry i włosów. Radykalne usuwanie
zbytecznych włosów.
Przyjmuje: 8—11 i 4^{1/2}—8 w
Panie: 4^{1/2}—5^{1/2} po poł.
W niedziele: do 2-jej po poł. 241r

**Choroby weneryczne,
skórne i moczopłciowe**
Dr. Stanisł. Piakarski
PIOTRKOWSKA № 115
Przyjmuje: od 9—10 rano i od
5—8 wiecz., kobiety od 4—5
1331—r

Dr. H. Szumacher
choroby weneryczne i skórne
Nawrot 2.
przyjmuje od 8—10^{1/2} i od 6—8.
Po poł., panie od 5—6. W nie-
dziele i święta od 8—1 r. 637r

Dr. Rosenblatt
Choroby
uszu, gardła i nosa
Piotrkowska 35.
Przyjmuje od 10—11 r. i 5—7 pp.
w niedziele od 2—4 r. 2451

Dr. B. DONCHIN
Specjalista chorób oczu
osiadł w Łodzi
ul. Zielona № 11.
Godz. prz. 10—12 i 5—7 po poł. 438—r

Dr. Wacław Bernard
przeprowadził się na ulicę
BENEDYKTA № 9.
Choroby skórne, wene-
ryczne i moczopłciowe.
(8^{1/2}—12 r. i 5—7^{1/2} pp., panie
od 4—5). 1761-r

Lekarz-Dentysta
DĄBROWSKI
mieszka: Piotrkowska 97.
1336r

Dr. Ark. Goldenberg
ul. Nawrot № 38
róg Widzewskiej. Przyjmuje co-
dzienne do 10 rano i od 4 do 7
po poł. — CHOROBY WEWN.,
DZIECIENNE I KOBIECE. 1812r

Dr. H. Sadkowski
asystent C. W. Uniwersytetu
przyjmuje z chorobami wewnątrz-
nymi (spec. żołądka i kiszek).
Dzielnia № 3.
od 5 do 7-jej 2150—r

Dr. Jan Cadorski
b. asyst. klin. uniwar. warsz
Akuszerya, choroby chi-
rurgiczne i kobiece
przyjmuje do 10 r. 4—6 po poł.
Ul. Cegielińska 9 m. 4. 907

Pierwsza Chrześcijańska
Lecznicza chorób zębów i
Jam ustnej 2651r
teraz: ulica Piotrkowska 133.

Centralna klinika chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. Konsultacja bezgłatnie. Wyrwanie zęba 15 kop. Plomba 35 kop. Sztuczny ząb 65 kop. Przeróbka i reparacje sztucznych zębów 50 kop. Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. — Przyjmują tylko skończeni lekarze dentyści. 586d32

ZAKŁAD HYDROPATYCZNO-LECZNICZY „CHOJNY” pod Łodzią

Sanatorium dla chorych nerwowych i wewnętrznych

(leczenie Alkoholizmu i Morfinizmu)
pod kierunkiem specjalisty

D-ra med. Aleksandra FABIANA

Połączenie telefoniczne. Prospekty gratis na żądanie.
Sezon tegoroczny rozpoczyna się 1-go maja. 1062

Pasta „CAMELIA”

usuwa Pieg, Pryszcz, Wądry, Opaleniznę.

Składy: Warszawa: L. Spiess i Syn i H. Welt.

Łódź: L. Spiess i Syn i A. Lipiński.

Żądać wszędzie. 1026

Instytut fizykalnych metod leczenia

D-ra A. STEINBERGA

Benedykta № 3. Benedykta № 3.
Gabinet Roentgenowski i światło-leczniczy.
Ortopeda. Gimnastyka lecznicza.

Skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, kości i mięśni. Masaż ręczny i wibracyjny. Pracownia przyrządów ortopedycznych. Stosowanie promieni Roentgena w celach dyagnostycznych i leczniczych. Chorob skórne. Leczenie prądami wysokiego napięcia (Arsonwalizacja), kąpielami świetlnymi i w gorącym powietrzu. Elektryzacja. Choroby nerwowe (niemoc płciowa). Elektroliza — usuwanie włosów z twarzy. 137r

Założone przez Dr. I. Frenkla
w Chylicach (obok Kon-
stancina) Kolejka wilanowska

Sanatorium dla dzieci

otwarte zostało 15 kwietnia. Prospekty
od 8 kwietnia w aptekach. Blizsze wiadomości: w Chylicach, D-rowsa
H. Frenkiel; w Łodzi, Dr. Fryde, Zachodnia 62. 933—10—3

Dla dzieci, matek, rekon-
walescentów, osób nerwowych
i starców. FOSMOZA zape-
wnia prawidłowy rozwój krwi,
kości i mięśni. Niezbędny po-
karm dla dzieci w okresie
zabkowania i rośnięcia.

Liczne opinie Pp. Lekarzy
i Ordynatorów szpitali dołącza
się do każdego pudełka. Dostać
można w aptekach i składach

aptecznych. Cena pudełka 1 rb. 358-15-10

Dostawa do domów.
Znakomity środek odżywczy zalecany przez p.p. lekarzy
Kefir
B PATZER, Łódź, Pasaż Meyera 5, m. 5. 1660
Dostawa do domów.

Pensjonat dla starszych dzieci i pierwsza Szkoła fre-
blowska na wsi, letnia i zimowa, w Celinówce
pod zgierzem. Kursa dla Freblanek

Celiny Daleszyńskiej

Zapisy od 1 marca w Zakładzie freblowskim, Łódź, Widzewska 24,
codziennie do 5-jej pop. 984—8—3

ŚWIATLOLECZNIICY I ROENTGENOWSKI GABINET

D^r. S. KANTORA

Specjalność: Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe.

Krótką № 4.

Leczenie promieniami Roentgena, światłem Finsena i kwarcowym (choroby skóry i wypadanie włosów), prądami wysokiego napięcia (świerzba, hemoroidy). — **Elektroliza** (radikalne usuwanie szpecących włosów). — **Masaż vibracyjny i pneumatyczny** według prof. Zabłudowskiego (niemoc płciowa). — **Kaustyka** (usuwanie brodawek). — **Endo- i cystoskopia** (oświetlanie organów moczopłciowych). — **Elektryczne świetlne kąpiele i gorące powietrze.**

Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 pp. Dla pań osobna poczekalnia.

276r

Wyższa Szkoła Kroju i Szycia p. f. „Józefina“.

Kursy wyższe i niższe. Najnowszy system kroju angielskiego francuskiego i berlińskiego — Moja długoletnia praktyka daje możność wyuczania kroju i szycia sumiennie i gruntownie. Prace szkoły duża pracownia sukien, gdzie uczennice nabierają wprawy i gustu. Szkoła odznaczona została na wystawie srebrnym medalem. **Po ukończeniu kursu uczenice otrzymują patenty cechowe lub prywatne.**

Piotrkowska № 29.

1951

Kupujcie Nowości

TWA BROCARD & CO

Kwiatowa Woda Kolońska:

- Cudna Konwalia
- Kwitnący Maj
- A-Ya-Me
- Ideal Reve
- Famosa
- Mon Secret
- Japoński Anemon
- Primerose
- Valflore

Perfumy:

- Cudna Konwalia
- Kwitnący Maj
- Ideal Reve
- Japoński Anemon
- Mon Secret
- A-Ya-Me
- Gloriosa
- Valflore
- Fresia Alba

2866d3

Specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych i dróg moczowych

Przyjmuje codziennie od 8—1 w południe i od 4—8 wieczorem; w niedziele i święta od 9—2 w poł. 149r

Dla pań osobna poczekalnia. **Dr. B. Rejt,** ulica Średnia № 5.

Dr. M. Papierny

Akuszerya i choroby kobiece, b. ordynator warszaw uniwersyteckiej kliniki akusz. Przyjmuje do 11 r. i od 4¹/₂—6¹/₂ po poł. Południowa 23. 485r

Dr. A. GROSGLIK

Zielona 3. Choroby skóry i włosów (usuwanie zbędnych włosów za pomocą elektrolizy), weneryczne i dróg moczowych. Przyjmuje 8¹/₂—11¹/₂ r. i 6—8 wiecz.; panie 5—6 wiecz. W niedziele i święta od godz. 9 do 12 rano. 1568 d

Dr. FRANCISZEK KOZIOLKIEWICZ

(senior) Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece. Przyjmuje od 8—11 r. od 2¹/₂—4 pp. i od 7¹/₂—9 w. 1426r

Dr. J. ABRUTIN

KROTKA 9. Specjalność chorób wenerycznych, skórnych i moczopłciowych. Przyjmuje: 8¹/₂—11 i od 6—8 po poł.; panie 5—6 po poł. w niedziele 10—1 w poł. 237

Dr. E. Sonnenberg

Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne. CEGIELNIANA 14. Od g. 11—1 i 4—7¹/₂ w 76r

Dr. S. Gerszuni powrócił. Choroby dzieci i wewnętrzne. Godz. przyjęc. od 5—7 pp. PIOTRKOWSKA 121 937-13

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKÓRNE WŁOSÓW. WENERYCZNE (syfilis) i MOCZOPŁCIOWE (endoskopia i cystoskopia) i NIEMOC PŁCIOWE. Ul. Południowa № 2. powrócił. Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—8 w. panie od 5—6 po poł. 1420—r

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11. Syphilis, skórne, wener., choroby dróg moczowych. Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w. dla dam od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 746r

Specjalista chorób skórnych włosów, wenerycznych oraz niemiecy płciowej

Dr. St. LEWKOWICZ Leczenie elektrycznością, elektrycznym światłem i masażem vibracyjnym. Badanie krwi przy syphilisie. Zaohodnia 33 (obok Lombar. akc.)

Przyjmuje od 9—1 i od 6—8 w., w niedziele od 9—3 Dla pań od 5—6 wiecz. 114r

Dr. med. LEYBERG

Krótką № 5. Choroby weneryczne, moczopłciowe i skórne. 1489r

Dr. I. Lipszyc choroby dzieci.

Przyjmuje od 8—10 i od 4—6 pp. WSCHODNIA № 45 294

Dr. med. Aleksander FABIAN

ul. Rzgowska № 3 (róg Górnego Rynku). Choroby nerwowe i wewnętrzne. Do 10 rano i od 4—6¹/₂. 2251r

Dr. Ignatiew

Specjalista chorób uszu, nosa i gardła ulica Kenstantynowska № 11 m. 5. Przyjmuje od 11—12 rano i od 5—8 wiecz. codziennie. W niedziele od g. 10—1 w południe. 1054r

Dr. Birenweig

SREDNIA № 3. Choroby skórne, wener. i moczopłciowe. Od 11—1 r. i od 3—7 w. 268r

Dr. Bronisław Łuczycki

Andrzeja № 5. 1104 Choroby nerwowe. Przyjmuje do 10 rano i 5—7 pp.

Dr. S. SZNITKIND

Srednia № 2. Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Leczenie elektryczną i masażem. Przyjmuje od g. 8—11 rano, od 5—8¹/₂ wiecz. 469r

Ból głowy i Migrenę nатыcmiast usuwa

Migreno-Nervosin Bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Zadać w aptekach i skl. aptecz. tylko oryginalnych proszków po 10 k. szt. — Pudełko 120 k. Główn. skl. Tow. Akc. L. Spiess i Syn 276r100

S. Karasiówna

akuszeryka, powróciła do Łodzi. Mieszka obecnie: Andrzeja 16, m. 4. Przyjmuje zamówienia na praktykę. W domu zastać można od 5-ej do 7-ej pp. 996 4-2

Akuszeryka A. Trankle

Benedykta 10, przyjmuje panie na słabość, udziela porad, niezamierzonym ustępstwem. Dyskrecja ścisła. 12-r-24

PRZECIW GONORREI (Trypper) najnowszy środek — salo „PICZYLIN“

działa szybko i radykalnie i podług opinii lekarzy jest racjonalnym środkiem. Przepis przy pudelku. Prawdziwy tylko w metal. pudełkach po 1 rb. 1 r. 80 kop.

Jednakowo dobrze działa w wypadkach ostrych i chronicznych i w krótkim czasie usuwa najbardziej poważne powikłania. Skład: Petersburg, Rozjezajka № 7, apteka B. Konchejma. Wysyła się za zaliczeniem. Przesyłka podług taryfy pocztowej. Posiada składy apteczne: Ludwik Spiess i Syn. 646

Rzadka okazja!

26 placów budowlanych — 40×85 łokci i większe z 2 frontami, leżące przy szosie Pabianickiej, blisko przystanku tramwajowego i przy skrócie, są w bardzo przyśpieszonych cenach do sprzedania. Blizsze informacje: ul. Rokietnicka Nr. 40 m 2 1014 3 3

Ważne dla panów obywateli ziemskich: 6-cio letnia kłacz z pięknym 8-miesięcznym źrebakiem, pół krwi angielskiej, z dobrą chodzą, maści kasztanowatej, jest z powodu wyjazdu tanio do sprzedania. Wiadomość ul. Miłkolejowska 91 u stróża. 1054

Cietrzewie i Jarzabki kaczki i indyki. Wielki wybór konserw i marynat. Sprzedaż hurtowa i detaliczna. Codziennie świeży drób. Masło śmietankowe i kuchenne Sklep „DOBRA GOSPODYNI“, Piotrkowska 181. 329 24

BLASZKI.

Jest do sprzedania piętrowy murowany dom z ogrodem; w tym domu jest restauracja 3-go rzędu i warsztat rzeźniczy. Cena przystępna z powodu wyjazdu. Do wiedzieć się na miejscu u p. Szwanowskiego. 1032—3—2

Letnie mieszkania,

w Rąbieniu pod Łodzią, i wiorsta od Aleksandrowa (tramwaj), we dworze lub w osobnym domu 1, 2 i 3 pokoje z kuchnią. Konie na żądanie. Wiadomość na miejscu. 1045—3

Ogórki kwaszone

konserwowane w dworach szklanych, przezimowane w stwach; dobrze gwarantowane. Cena przystępna. Sprzedaż u Probolowskiego, Staro-Zarzewska 5, w podwórzu, odębna, i piętro. 1093—3—2

V-te Łódzkie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe Piotrkowska № 37.

Przyjmuje członków. Udziela pożyczek. Przyjmuje wkłady oszczędnościowe od 1 rubla. Płaci do 6% rocznie. Wszystkie operacje zwolnione od stempla.

Biuro otwarte od 10 do 2-ej codziennie, a w Poniedziałki Czwartki i Soboty i od 5 do 7-ej po poł. 540—46

№ 2615.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

zawiadamia Emanuela Millauera, w miejscu obranego zamieszkania prawnego w Petersburgu przy ulicy Podolskiej № 13, jako mającego zabezpieczone prawa na hypotecę nieruchomości w mieście Łodzi, przy ul. Aleksandryjskiej pod № 57 położonej, że nieruchomość wyżej wymieniona, obciążona pożyczką Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi, Seryi IV i VI w sumie rubli 15,000 z powodu niezapłacenia raty listopadowej 1909 roku, w ilości rubli 413 kop. 46 oprócz przynależnych kar na zasadzie § 78 Ustawy Towarzystwa, Najwyżej w dniu 5 Kwietnia 1872 roku i wedle przepisów Komitetu do spraw Królestwa Polskiego, Najwyżej w dniu 29 Marca 1878 roku zatwierdzonych, wystawioną została na sprzedaż przez publiczną licytację w dniu 11/24 czerwca 1910 roku o godzinie 11 zrana w kancelarii Hypotecznej powiatu Łódzkiego w mieście Łodzi w domu pod № 427 przy ulicy Średniej znajdującej się, przed notaryuszem Hipolitem Aleksandrowiczem, lub też przed notaryuszem tegoż zastępującym odbyć się mającą.

Przystępujący do licytacji obowiązany złożyć do rąk notaryusza wadium w ilości rubli 3,000.

Licytacja rozpocznie się w górę od sumy rub. 22,500. W razie niedojścia do skutku sprzedaży z powodu braku licytantów, wyznaczony zostanie drugi termin do powtórnej licytacji, która bez doręczenia nowych w tym względzie zawiadomień, rozpocznie się od sumy nieumorzonej pożyczki Towarzystwa, stosownie do § 96 Ustawy Towarzystwa, lub też nieruchomość na sprzedaż wystawiona na własność Towarzystwu Kredytowemu zostanie przysądzoną.

W razie, gdyby dzień wyznaczony do odbycia sprzedaży był świątecznym, sprzedaż odbędzie się dnia następnego. Łódź, d. 25 marca / 7 kwietnia 1910 r. 1121-1

W Inowłodzu

Fortepian

w willi w samym lesie duży pokój ewent. z kuchnią do odstąpienia. Wiadomość w administr. „Rozwoju“. 1105—3—2

fabryki Małeckiego i różne używane meble są do sprzedania. Ul. Karola Nr. 26, m. 3. 1101-3-2

Pierwsza Praska Fabryka Orkiestryonów DIEGO FUCHS W PRADZE

poleca: Orkiestryony zastępujące 5 do 20-tu instrumentów z zastosowaniem siły ciężarowej lub elektrycznej, poznane i zaszczytnie wyróżnione na WYSTAWIE CZĘSTOCHOWSKIEJ.

Przedstawicielstwo: **Dom Handlowo-Komisowy Zdzisław Ryłski, Częstochowa, Aleja II, № 33, tel. 93.**

Orkiestryon można obejrzeć i muzyki orkiestryonowej posłuchać w Restauracji W-go Stefana Bernatowicza. Zachodnia 39. 1002-4-2

Obstalunkowy Oddział.

Emil Schmechel
№ 98 Piotrkowska № 98

Modne

Męskie ubiory wykonywane zostają podług najnowszych wiedeńskich i londyńskich żurnali.

Nasza firma znana z dobrego kroju, solidnej roboty i wyborowych dodatków.

Na żądanie obstalunek wykonywany w przeciągu 24 godzin. 1120-6-1

WIELKI WYBÓR MATERIAŁÓW KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

W 8-io kl. zakładzie naukowym z programem męskich zakładów klasycznych ZOFII LIBISZOWSKIEJ Zawadzka 24

egzaminu przedwakacyjnego dla nowowstępujących ucznie **rozpoczynają się dnia 18-go kwietnia.**

Kandydatki do klasy 4-ej i 5-ej, nie znające języka łacińskiego dla uzupełnienia kursu będą miały dodatkowe wykłady łaciny bezpłatnie.

Od wakacji r. b. szkoła przeniesiona zostaje do obszerniejszego lokalu przy ulicy **Zawadzkiej № 37** — pierwsze piętro. 1109-3-2

Administracja „Rozwoju” przyjmuje ofiary na budowę kościoła S-go Stanisława Kostki. 623-pr

Różne duże mieszkania

z wszelkimi wygodami do wynajęcia od 1 lipca. Tamże sklep nóżny, zdalny na aptekę. Wiadomość: ul. Andrzeja № 58, róg Zakątnej 1066-3-2

Bezpiecznie, wygodnie, niedrogo

W Kuluszkach przy stacyi dwa duże pokoje i kuchnia od połowy maja na całe lato do odnawienia z umeblowaniem lub bez. Wiadomość u felczera p. Nizio. 1067

Pokój duży

lub 2 małe — z kuchnią potrzebne zaraz lub od 1 lipca w chrześcijańskim domu. Pośrednictwo nagrodzone Ofiary w „Rozwoju” pod „Pilne” 1063-3-2

W Proboszczewicach pod Zgierzem **PLACE**

do sprzedania przy szosie i przy lesie. Wiadomość w Towarzystwie Rolniczym w Łodzi, Widzewska 50, telefonu 15-21, lub na miejscu. 991-3-3

SZKOŁA KROJU i SZYCIA A. SZNAJDER

ŁODZ, ANDRZEJA № 1.
Fasony, Żurnale i Manekiny.

Przysposabiam

do średnich zakładów naukowych Korpetycy wszelkich przedmiotów. Długoletnia praktyka. Chlubne świadectwa od przyjętych do szkół rządowych Przejazd № 12 m. 10. 1029-3-2

ZGROMADZENIE STARSZYCH Cechu Rzeźniczego w Łodzi

niniejszem zawiadamia, że **zebranie kwartalne** odbędzie się w dniu 19 b. m., t. j. we wtorek, o godzinie 4 ej po południu, w lokalu własnym przy ulicy Miłsza № 46.

O liczne i punktualne przybycie pp. członków uprasza **Zarząd.**
1079-3

Zarząd Radogoskiego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego

podaje do wiadomości, że **Doroczne Ogólne Zebranie** członków Towarzystwa odbędzie się w niedzielę, dn. 17 b. m., o godz. 3-ej po południu, w sali Angielskiej przy ul. Wólczańskiej róg Pasażu Szulca № 2 w Łodzi, z następującym porządkiem czynności:

1. Zagajenie Zebrania, obiór przewodniczącego, powołanie sekretarza i asesorów;
2. Sprawozdanie Zarządu z czynności za rok 1909;
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
4. Podział czystego zysku;
5. Zatwierdzenie wynagrodzenia dla członków Rady i Zarządu oraz zatwierdzenie etatu wydatków administracyjnych na 1910 r.;
6. Wnioski członków.

Członkowie mogą brać w zebraniu udział tylko osobiście. Jako dowód należenia do Towarzystwa, obowiązany będzie każdy członek okazać przy wejściu na salę, swą książeczkę członkowską lub zaproszenia. U w a g a. W razie niezobowiązania się dostatecznej liczby członków na powyższy dzień, drugie zebranie odbędzie się w dniu 24 kwietnia bez osobnych zaproszeń. 1065-3-1

Pracownia Gorsetów

„MARTY”

Łódź, Piotrkowska 130,
parter, m. 14.

POLECA:

Gorsety wykonane według najnowszych modeli paryskich od najskromniejszych do najwytworniejszych z materiałów krajowych i zagranicznych po cenach umiarkowanych. 1034 4.3

Skład win M. D. OKOJEWA

ulica Dzielna № 11.

Podaję do wiadomości Szanownej Publiczności, że otrzymałem wielki transport win z czystego soku winnego nie fałszyfikowanego. Ceny nadzwyczaj umiarkowane: kop. 40, 50, 60, 80, rb. 1,00 i 1,50. Wina węgierskie i francuskie od rb. 1,25 do rb. 3,00. Wódki słodkie, koniaki ruskie i zagraniczne różnych marek. Otrzymałem również wino z gron winnych absolutnie bez alkoholu. Ktoby zechciał wina bez alkoholu, proszony jest o żądanie takiego wina, gdyż na składzie posiadam i wiele gatunków win z alkoholem. Kto chce mieć zdrowy żołądek, powinien pić wino № 7 czerwone słodkie, nadzwyczaj przyjemne w smaku, które było stosowane przy kuracji chorób żołądkowych w lazarecie w ciągu 1909 roku z nadzwyczajnymi i pomyślnymi rezultatami. Dobroć wina tego jest zaświadczona przez starszego lekarza № 69 i pieczęcią rządową.

Oliwa do lampek i soplaki mego wynalazku palą się we wszystkich domach, 1 funt 20 kop., knoiki darmo. Oliwę również można nabywać w składach: Konstantynowska 13, Franciszkańska 60, Piotrkowska 291, Mikołajewska 89, Kątna 52, Długa 93 i Łowicka 9. 352

W Inowłodzu nad rzeką Pilicą

są jeszcze **mieszkania letnie** umeblowane do wynajęcia. — Lekarz, apteka, restauracja etc. Wiadomość: ul. Zielona № 11, między 2—5 po poł., tel. 12-18. 1013-4

Letnie mieszkanie

składające się z 12 pokoi przy D. Z. F. L. vis à vis o 200 kroków stacyi Galkówek — do wynajęcia. Może być podzielone po 2 pokoje z kuchnią; na górze również po 2 pokoje z kuchnią — mogą być wynajęte i na stałe. — W sąsiednim domu 2 mieszkania na dole po 2 pokoje z kuchnią. Ceny umiarkowane.

Blizsza wiadomość: Łódź, Dzielna 52, W. Polński. 929-3